

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko – správní

Státní aktiva a pasiva v letech 2005 – 2007

Lucie Schäferová

Bakalářská práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomie
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie SCHÄFEROVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Státní aktiva a pasiva v letech 2005-2007**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Osnova

Úvod

1. Státní aktiva a pasiva České republiky
2. Stav a vývoj státních aktiv ve vztahu ke státnímu rozpočtu České republiky
3. Stav a vývoj zahraničních pohledávek
4. Stav a vývoj státního dluhu České republiky
5. Komparace

Závěr

Literatura

Přílohy

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

cca 30 stran

Forma zpracování bakalářské práce:

tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HAMERNÍKOVÁ, B. Veřejné finance: (metodická příručka, vzorové otázky a příklady), Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997, 1. vydání, ISBN 80-7079-644-8

PEKOVÁ, J. Veřejné finance: úvod do problematiky, Praha: ASPI, 2002, 2. vydání – přepracované, ISBN 80-86395-19-7

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. Jetmar Marek, Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Praha: ASPI, 2005, 2. vydání, ISBN 80-7357-052-1

PILNÝ, J. Veřejné finance, Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007, 5. vydání, ISBN 978-80-7194-963-3

STIGLITZ, J. Ekonomie veřejného sektoru, Praha : Grada, 1997, 1. vydání, ISBN 80-7169-454-1

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Jaroslav Pilný, CSc.

Ústav ekonomie

Datum zadání bakalářské práce:

17. června 2008

Termín odevzdání bakalářské práce:

1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 9. července 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 1. 4. 2009

Lucie Schäferová

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala všem, kteří mi projevili podporu nejen při psaní této bakalářské práce, ale i během celého studia.

Dále děkuji doc. Ing. Jaroslavu Pilnému, CSc. za vstřícný přístup při konzultacích, odborné vedení, věcné připomínky a rady při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá analýzou státních aktiv a pasiv České republiky v letech 2005 – 2007. Hlavním cílem práce bylo zachytit stav, vývoj a velikost státních aktiv a pasiv.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. První část je teoretická a má 2 kapitoly zabývající se teoretickým vymezením pojmů souvisejících se státním rozpočtem, státními aktivy a pasivy. Druhá část je praktická a zachycuje jednotlivé položky a členění státních aktiv a pasiv, se zaměřením na jejich vývoj ve sledovaných letech, státní zahraniční pohledávky České republiky a analýzu vývojových tendencí státních aktiv a pasiv. Závěrečná část obsahuje komparaci státních aktiv a pasiv se Slovenskou republikou.

KLÍČOVÁ SLOVA

státní aktiva, státní pasiva, státní zahraniční pohledávky, státní rozpočet, státní dluh, Slovenská republika

TITLE

State assets and debts in years 2005 - 2007

ANNOTATION

This bachelor thesis aims to analyse the state assets and liabilities in the Czech Republic within years 2005 – 2007. Main purpose of this paper is to record the recent development and current situation of state assets and liabilities.

This work is divided into two main parts. The first theoretical part has two main chapters concerned in theoretical determination of terms nearly connected with the state budget or state assets and liabilities. The second practical part is based on notes particular items and structure of state assets and state liabilities, mainly focused on their development within years 2005 – 2007, the state foreign demand of the Czech Republic and analyses the trend of state assets and liabilities. In conclusion is compares the state assets and liabilities with the Slovak Republic.

KEYWORDS

state assets, state liabilities, state foreign demand, state budget, state debt, Slovak Republic

OBSAH

ÚVOD	- 9 -
I. OBECNÁ ČÁST	- 10 -
1 Státní rozpočet	- 10 -
1.1 Příjmy státního rozpočtu	- 10 -
1.2 Výdaje státního rozpočtu.....	- 11 -
2 Státní aktiva a pasiva České republiky	- 12 -
II. VLASTNÍ ČÁST	- 14 -
3 Státní aktiva	- 14 -
3.1 Majetkové účasti státu.....	- 14 -
3.2 Pohledávky státu.....	- 17 -
3.2.1 Státní půjčky.....	- 17 -
3.2.2 Standardní státní záruky.....	- 18 -
3.2.3 Nestandardní státní záruky.....	- 19 -
3.2.4 Ručení ze zákona	- 20 -
3.3 Zvláštní účty SFA	- 21 -
3.4 Souhrn státních aktiv.....	- 22 -
4 Státní zahraniční pohledávky 2005 - 2007	- 23 -
4.1 Analýza státní zahraničních pohledávek	- 25 -
4.1.1 Státní zahraniční pohledávky 2005.....	- 25 -
4.1.2 Státní zahraniční pohledávky 2006.....	- 25 -
4.1.3 Státní zahraniční pohledávky 2007.....	- 25 -
4.2 Irák.....	- 27 -
4.3 Kuba.....	- 29 -
5 Státní pasiva	- 31 -
5.1 Členění státního dluhu	- 31 -
5.1.1 Dluhopis	- 31 -
5.1.2 Státní pokladniční poukázky	- 32 -
5.1.3 Půjčky od Evropské investiční banky	- 32 -
5.2 Stav a vývoj státního dluhu v letech 2005 - 2007.....	- 33 -
5.2.1 Vývoj státního dluhu v roce 2005.....	- 34 -
5.2.2 Vývoj státního dluhu v roce 2006.....	- 34 -
5.2.3 Vývoj státního dluhu v roce 2007.....	- 35 -
5.3 Skladba státního dluhu	- 37 -
5.3.1 Měnová skladba.....	- 37 -

5.3.2	Skladba podle platnosti	- 37 -
5.3.3	Skladba podle držitele	- 38 -
6	Analýza vývoje SFA a SFP v letech 2005 - 2007.....	- 39 -
6.1	Vývojová tendence SFA a SFP v roce 2005	- 39 -
6.2	Vývojová tendence SFA a SFP v roce 2006	- 39 -
6.3	Vývojová tendence SFA a SFP v roce 2007	- 40 -
7	Komparace se Slovenskou republikou.....	- 42 -
	Souhrn	- 44 -
	Seznam použité literatury	- 46 -
	Seznam použitých zkratk	- 48 -
	Seznam tabulek	- 49 -
	Seznam grafů.....	- 50 -
	Seznam příloh	- 50 -

ÚVOD

Již od vzniku České republiky státní aktiva a pasiva jsou součástí státního rozpočtu. Státní aktiva tvoří významnou část majetku státu. Jejich určitou protiváhou jsou státní pasiva označována často jako státní dluh. Problematika hodnocení výsledků ekonomiky státu v oblasti aktiv a pasiv se dá objektivně sledovat v samostatné kapitole Státní finanční aktiva a státní záruky a Státní dluh, která jim byla vyčleněna v roce 2001.

Pro sledování hospodaření státu je důležité sledovat příjmy a výdaje státních aktiv a provést jejich analýzu, abychom mohli zhodnotit průběh jejich vývoje. Zde je podstatné sledovat jednotlivé položky, u kterých příjmy a výdaje rostou a posoudit, jestli je to pro stát pozitivum či negativum. Například zvyšování zahraničních pohledávek je do určité míry pozitivum, Česká republika se zapojuje do světového dění a zlepšuje si vlastní image, na druhou stranu pokud nemá dostatečně propracované strategie, jak tyto pohledávky získat zpět vzniká problém, který v současné době dosahuje výše miliardových částek. Tyto prostředky by se mohly využít mnohem efektivněji, pokryly by třeba celkové výdaje Ministerstva spravedlnosti. Totéž se týká i výdajů státních pasiv, kde je nutné tuto analýzu provést maximálně podrobně. Státní pasiva představují závazky státu vůči jiným subjektům. V České republice je nezadržitelný trend růstu těchto závazků. Řešit nedostatek finančních prostředků půjčkou či emisí cenných papírů je snadné, ovšem otázka je jaký to bude mít vliv na budoucí vývoj státu.

Téma státní aktiva a pasiva jsem volila jednak z důvodu závažnosti celé problematiky, která se dotýká každého z nás, a jednak proto, že se jedná o velice zajímavou oblast, kde se nachází dostatek prostoru pro srovnání vývoje jednotlivých ukazatelů, i k porovnání s jinými zeměmi.

Celá bakalářská práce se věnuje analýze státních aktiv a pasiv České republiky v letech 2005 – 2007, včetně teoretické klasifikaci. Hlavním cílem práce je samostatná analýza hospodaření s aktivy, pasivy a zahraničními pohledávkami České republiky, odhalit které položky dosahují největších změn v podobě růstu či poklesu, včetně příčin a důsledků, které s tím jsou spojeny. Pro nastínění situace v mezinárodním kontextu je v závěru vypracovaná komparace České republiky a Slovenské republiky v oblasti ekonomického růstu, deficitu státního rozpočtu, a stavu státních aktiv a pasiv. Komparace lze provést, protože státy do určité míry váže podoba. V obou zemích funguje demokracie, spojuje je společná historie, ale i členství v Evropské unie. Nezbytným prvkem pro splnění hlavního cíle práce je splnění dílčích cílů, jako teoretického vymezení rozebíraných veličin či charakteristika jednotlivých příjmových a výdajových položek.

I. OBECNÁ ČÁST

V této části bakalářské práce bych chtěla vymežit, co jsou státní aktiva a pasiva, k čemu slouží a jaký je jejich obsah. Pro správné definování a pochopení pojmů je vhodné, abychom si nejprve pověděli o státním rozpočtu a postupně přešli na státní aktiva a pasiva.

1 STÁTNÍ ROZPOČET

Státní rozpočet je nejvýznamnějším veřejným rozpočtem soustřeďující největší část příjmů rozpočtové soustavy. Jeho podíl na celkových příjmech rozpočtové soustavy se v posledních letech pohybuje kolem 80 %. To proto, že do státního rozpočtu plynou výnosné a stabilní daňové příjmy. Je nejdůležitějším finančním nástrojem využívaným ústřední vládou v hospodaření státu. Je nejvýznamnějším nástrojem stabilizační politiky. Prostřednictvím státního rozpočtu se nenávratným způsobem přerozděluje významná část hrubého domácího produktu. Státní rozpočet plní funkce alokační, redistribuční a stabilizační.

Zjednodušené schéma státního rozpočtu je uvedeno v příloze č. 1.

Státní rozpočet je¹:

- centralizovaný peněžní fond,
- nejdůležitější bilance státu,
- finanční plán,
- významný nástroj rozpočtové politiky.

1.1 Příjmy státního rozpočtu

Nejvýznamnější skupinou příjmů státního rozpočtu jsou **běžné příjmy**, tvoří přibližně 95 % na celkových příjmech SR. Největší skupinu tvoří **daňové příjmy**, které mají charakter pravidelně se opakujících příjmů, např. spotřební daně, daně z příjmů fyzických a právnických osob, majetkové daně.

Druhou skupinu příjmů státního rozpočtu tvoří **nedaňové příjmy**. Mezi **kapitálové příjmy** můžeme zařadit například příjmy z prodeje státního majetku.

---

¹PROVAZNÍKOVÁ, R.: Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, Praha: Grada, 2007, Praha: GRADA Publishing 2007, 1. vydání, ISBN 978-80-247-2097-5

1.2 Výdaje státního rozpočtu

Objem a struktura výdajů státního rozpočtu ve většině zemí absolutně rostou. Prostřednictvím výdajů státního rozpočtu se nenávratným způsobem přerozděluje v ČR víc než 40 % hrubého domácího produktu. Rozhodující část výdajů jsou běžné výdaje, a to zejména transfery. Kapitálové výdaje SR jsou velmi malé a jsou vynakládány především na konci roku.

Ze státního rozpočtu se vydávají peněžní prostředky na ²:

- vládní nákupy,
- financování běžných potřeb i kapitálových potřeb neziskových organizací,
- transfery pro obyvatelstvo,
- dotace na výrobu,
- dotace na krytí ztráty státních podniků,
- dotace do rozpočtů územní samosprávy,
- dotace do mimorozpočtových fondů,
- ekologické dotace.

Všechny příjmy a výdaje státního rozpočtu se realizují zpravidla na jednom běžném účtu v zúčtovacím (clearingovém) centru centrální cedulové banky (ČNB). Jedná se o **clearingový účet** tzv. Státní pokladny. Zúčtovací centrum má za úkol zprostředkovat pohyb peněz mezi bankami a státním rozpočtem na základě platebních příkazů.

---

²PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Praha: ASPI, 2005, 2. vydání

2 STÁTNÍ AKTIVA A PASIVA ČESKÉ REPUBLIKY

Státní finanční aktiva tvoří významnou část majetku státu. Evidenci státních aktiv a pasiv spravuje Ministerstvo financí ČR a jsou vedena odděleně od státního majetku státu. Vláda musí každoročně předkládat Poslanecké sněmovně zprávu o očekávaném vývoji státních finančních aktiv a pasiv spolu s návrhem zákona o státním rozpočtu.

Od 1. 1. 2001 tvoří samostatnou kapitolu státního rozpočtu kapitola 397 Operace státních finančních aktiv, státní pasiva jsou zachycena v kapitole 396 Státní dluh a kapitole 398 Všeobecná pokladní správa. Právní úpravu obsahuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, který navázal na předchozí právní úpravu a praxi. Státní finanční aktiva vytvořená z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let lze použít pouze se souhlasem Poslanecké sněmovny. O použití ostatních státních finančních aktiv rozhoduje vláda nebo na základě jejího zmocnění ministr financí. To platí i pro poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státních finančních aktiv. Na poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci ze státních finančních aktiv a jejich odnětí se vztahuje § 14 a § 15³.

Konkrétní vymezení jednotlivé majetkové účasti je v § 36 odst. 2 a 6 tohoto zákona.

Mezi státní finanční aktiva se řadí:⁴

- **přebytky státního rozpočtu z minulých let** na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny a další peněžní prostředky, o který tak rozhodla vláda nebo Poslanecká sněmovna,
- **cenné papíry**, které vlastní stát,
- **pohledávky státu z poskytnutých úvěrů, návratných finančních výpomocí a jiné tuzemské pohledávky** poskytované z kapitoly Všeobecné pokladní správa a z kapitoly Operace státních finančních aktiv ve státním rozpočtu a z realizace státních záruk a
- **majetkové účasti státu** u mezinárodních a tuzemských společností.

Mezi státní finanční pasiva se řadí:

- **závazky státu** vzniklé ze státem přijatých zahraničních půjček, úvěrů od bank a z vydaných státních dluhopisů,
- jiné závazky státu.

---

³ §36 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

⁴ §36 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

Stav SFA podle evidence MF činil k 31. prosinci 2005 téměř 116,2 mld. Kč a k 31. prosinci 2007 cca 102,5 mld. Kč. Peněžní operace státních finančních aktiv jsou operacemi státního rozpočtu.

Souhrn státních finančních pasiv tvoří státní dluh, který k 31. 12. 2007 dosáhl výše 892,3 mld. Kč. Tendence růstu zadluženosti státu, započatá od roku 1997, která se od roku 2004 týká i jeho dlužnické pozice vůči zahraničí způsobuje, že státní rozpočet přebytků nedosahuje. Přehled celkových příjmů a výdajů je zachycen v tabulce č. 1.

Tabulka 1: Bilance SR 2005 - 2007

Rok/ v mil. Kč	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Příjmy státního rozpočtu	866 460	923 060	1 025 882	84,46
Výdaje státního rozpočtu	922 798	1 020 640	1 092 274	84,48
Saldo státního rozpočtu	-56 338	-97 580	-66 392	84,86

Pramen: Český statistický úřad

II. VLASTNÍ ČÁST

V této části bakalářské práce je provedena analýza vývoje jednotlivých položek státních aktiv a pasiv České republiky v letech 2005 - 2007 a poté souhrnné zhodnocení státních aktiv a pasiv ve stejných letech. Dále jsou podrobněji analyzovány zahraniční pohledávky České republiky. Následuje rozbor státního dluhu České republiky v letech 2005 - 2007. V závěru bude provedena komparace se Slovenskou republikou.

3 STÁTNÍ AKTIVA

Státní aktiva jsou velmi významnou součástí majetku České republiky. Umožňují státu hospodařit s nimi a poskytují možnost získat další aktiva v podobě zisku.

Obecně, dle účetnictví, lze aktiva charakterizovat jako **majetek podniku** seřazený podle jednotlivých druhů.

Do státních aktiv se řadí:

- majetkové účasti státu,
- pohledávky státu,
- cenné papíry a
- přebytky státního rozpočtu z minulých let.

3.1 Majetkové účasti státu

Stát má podíl na majetkové účasti u mezinárodních bank, mezinárodních společností a tuzemských společností. K 31. prosinci 2007 evidovalo Ministerstvo financí ČR (MF) v nominálních hodnotách tuzemské a zahraniční majetkové účasti v celkové výši 11 029 630 tis. Kč. Celkový trend majetkových účastí státu byl v letech 2005 - 2007 rostoucí. Část majetkových účastí státu spravuje Ministerstvo financí ČR. Podrobný přehled majetkových účastí obsahují tabulky č. 2, č. 3 a č. 4.

Majetkové účasti státu u mezinárodních institucí a společností začleněna do SFA:

- Mezinárodní banka pro hospodářskou spolupráci,
- Mezinárodní investiční banka,
- Evropská banka pro obnovu a rozvoj,
- Evropská investiční banka,
- Rozvojová banka Rady Evropy,
- Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj,
- Mezinárodní asociace pro rozvoj,
- Multilaterální agentura pro investiční záruky,
- Mezinárodní finanční korporace,
- členský podíl a rezervní pozice u Mezinárodního měnového fondu.

Tabulka 2: Zahraniční majetkové účasti ČR v letech 2005 - 2007

Majetková účast/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Účast u Mezinárodní banky hospodářské spolupráce	498,8	472,8	457,8	108,96
Účast u Mezinárodní investiční banky	603,3	571,9	553,7	108,96
Účast u Evropské banky pro obnovu a rozvoj	1 299,4	1 231,7	1 192,5	108,96
Účast u Evropské investiční banky	456,3	648,9	1 047,2	43,57
Účast u Rozvojové banky Rady Evropy	35,7	33,8	32,7	109,17
Účast u institucí Světové banky	2 437,3	2 322,9	1 897,9	128,42
V tom: korunová účast	1 128,9	1 209,5	933,8	120,89
Devizová část	1 308,4	1 113,4	964,1	135,71
Účast ČR u mezinárodních bank celkem	5 330,8	5 282,0	5 181,8	102,88

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

Majetkové účasti státu u tuzemských společností začleněna do SFA:

- Municipální finanční společnost, a. s.,
- Česká exportní banka, a. s.,
- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.,
- Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s.,

- Škodaexport, a. s.,
- ČEZ, a. s.,
- ArcelorMittal Ostrava, a. s.,
- ČEPS, a. s.,
- Česká inkasní, s. r. o. (v likvidaci).

Tabulka 3: Tuzemské majetkové účasti v letech 2005 - 2007

Majetkové účasti ČR/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
- u Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s.	1 300,0	1 300,0	1 300,0	100,00
- u České exportní banky, a.s.	1 350,0	1 500,0	1 350,0	100,00
- u Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s.	1 541,7	1 541,7	1 541,7	100,00
- u Škodaexportu, a.s.	533,9	533,9	535,2	99,76
- u Strojírny Tatra, a.s.	62,8	62,8	62,8	100,00
- u České dráhy, a.s.	20 000,0	20 000,0	20 000,0	100,00
- u České energetické přenosové soustavy, a.s.	6 387,0	5 162,1	5 162,1	123,73
- u Pražské energetiky, a.s.	549,2	549,2	549,2	100,00
- u E. ON Czech Holding AG	2 069,8	2 069,8	2 069,8	100,00
- U Jihomoravských pivovarů, a.s.	345,1	345,1	345,1	100,00
- u ostatních tuzemských společností	558,1	558,2	558,2	99,98
Celkem	34 697,6	33 622,8	33 474,1	103,66

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

Tabulka 4: Majetkové účasti státu ve správě MF ČR v letech 2005 - 2007

Období/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Majetkové účasti státu ve správě MF ČR	12 027,0	11 278,5	11 029,6	109,04
V tom: účasti u mezinárodních bank	5 330,8	5 282,0	5 181,8	102,88
účasti u tuzemských společností	6 696,2	5 996,5	5 847,8	
Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	18 669,1	9 171,1	21 540,0	114,51

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

3.2 Pohledávky státu

Pohledávky státu jsou svou povahou řazeny mezi státní finanční aktiva. Celková výše pohledávek dle evidence MF dosáhla k 31. 12. 2007 částky 51 174 459 tis. Kč. Mezi pohledávky státu Ministerstvo financí zahrnuje následující položky:

- **vládní pohledávky vůči zahraničí**, včetně pohledávek za společnostmi, které prováděly dealokaci zahraničních pohledávek – 23 028 923 tis. Kč,
- **pohledávky ze státních půjček** a návratných finančních výpomocí poskytnutých z kapitoly Všeobecná pokladní správa nebo ze SFA – 14 035 232 tis. Kč,
- **pohledávky z realizovaných státních záruk** – 13 610 304 tis. Kč, (standardní záruky, nestandardní záruky, ručení ze zákona),
- a jiné tuzemské pohledávky.

Česká republika poskytuje státní záruky, jen stanoví-li tak zvláštní zákon. Za poskytnutí státní záruky zaplatí dlužník do státního rozpočtu 0,5 % ze zaručené částky, a to do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona, kterým byla státní záruka poskytnuta⁵.

Stát ručí za závazky příspěvkových organizací vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti⁶.

3.2.1 Státní půjčky

Státní půjčky a návratné finanční výpomoci jsou až na výjimky poskytovány bezúročně na vymezené účely podnikatelským a jiným subjektům z prostředků státního rozpočtu včetně krytí z depozitních účtů státních finančních aktiv, případně i z jiných zdrojů.

Dle zákona č. 218 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) se **návratnou finanční výpomocí** rozumí prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu.

U státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z ostatních rozpočtových kapitol (kromě VPS a OSFA) se čerpání týkalo výhradně částek uvolněných v rámci podpory ekologických opatření.

⁵ §73 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

⁶ §74 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

Pohledávky z poskytnutých návratných finančních výpomocí, majetkové účasti a cenné papíry, jejichž majitelem je stát a se kterými jsou příslušní správci kapitol oprávněni hospodařit, má ministerstvo povinnost evidovat mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv. Termíny pro předání údajů o stavu tohoto finančního majetku, jejich rozsah a strukturu stanoví ministerstvo vyhláškou.⁷

Stav státních půjček a návratných finančních výpomocí je znázorněn v tabulce č. 5. Z tabulky je patrný klesající trend poskytování státních půjček a návratných finančních výpomocí.

Tabulka 5: Státní půjčky v letech 2005 - 2007

Pohledávky ze státních půjček a návratných finančních výpomocí/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
- na plynárenské VIA	4 566,3	4 566,3	4 566,3	100,00
- ostatní z kapitoly VPS	9 858,9	9 645,6	9 469,0	104,12
- z postoupených pohledávek za Polskem	7,6	0,0	0,0	-
Celkem v rámci státních finančních aktiv	14 432,8	14 211,9	14 035,3	102,83
- z ostatních kapitol státního rozpočtu	4 977,6	4 293,0	3 728,5	133,50
- do zemědělství	3 153,0	2 848,9	2 638,9	119,48
Úhrnem	22 563,4	21 353,8	20 402,7	110,59

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

3.2.2 Standardní státní záruky

Standardní **státní záruky**, představují celkový rozsah potenciálních závazků státu z poskytnutých vnitřních (korunových) a zahraničních (cizoměnových) bankovních úvěrů krytých standardními státními zárukami ČR včetně záruk solidárních.

Stav pohledávek státu z realizovaných standardních státních záruk je uveden v tabulce č. 6. Z tabulky vyplývá mírně klesající trend pohledávek státu. V roce 2007 došlo k zániku pohledávek vůči Fakultní nemocnici v Motole a Všeobecné fakultní nemocnici v Praze, dluh jim byl odpuštěn s odůvodněním na dlouhodobé finanční možnosti nemocnic.

⁷ §36 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

Tabulka 6: Pohledávky z realizovaných standardních záruk v letech 2005 - 2007

Pohledávky/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	7 319,5	6 939,8	9 080,8	80,60
Chepos Engineering, s.r.o.	1 048,4	890,1	770,8	136,01
Alumina Plant Project of Iran	1 569,7	1 332,7	1 154,1	136,01
VLT, a.s. (Zetor Brno, s. p.)	1 575,5	1 575,5	1 575,5	100,00
Všeobecná fakultní nemocnice, Praha	805,0	805,0	0,0	-
Fakultní nemocnice Motol	412,5	412,5	0,0	-
Mitas, a.s., Praha	225,9	225,9	203,3	111,12
Pohledávky z realizovaných standardních záruk celkem	12 956,5	12 181,5	12 784,5	101,35

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

3.2.3 Nestandardní státní záruky

Státní nestandardní záruky jsou záruky, které nesplňují všechny podmínky stanovené rozpočtovými pravidly. Jejich předmětem jsou smluvně určené konkrétní úvěrové či jiné závazky.

Tabulka 7: Nestandardní státní záruky v letech 2005 - 2007

Nestandardní státní záruky/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
- ve prospěch ČNB za program konsolidace a stabilizace bank	17 000,0	0,0	0,0	-
- ve prospěch ČNB za odškodnění strategického investora IPB	157 529,3	157 007,1	157 005,8	100,33
- za integrovaný záchranný systém MATRA	1 200,0	400,0	0,0	-
- na krytí škod a rizik licencovaným leteckým dopravcům	0,0	0,0	0,0	-
Celkem	175 729,3	157 407,1	157 005,8	111,93

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

3.2.4 Ručení ze zákona

Kromě standardních a nestandardních státních záruk, jejichž předmětem jsou smluvně určené konkrétní úvěrové či jiné závazky, existuje i ručení vyplývající ze zákona, které se týká všech závazků či úhrad ztrát určených státních organizací a společností se 100% státní účastí.

Mezi nestandardní státní záruky můžeme zahrnout záruky ve prospěch ČNB, ČSOB a integrovaný záchranný systém MATRA licencování letečtí dopravci. Ve standardních státních zárukách stojí za zmínku SŽDC, s. o., ČEZ, a.s., ČD, a.s. a ČMZRB.

Tabulka 8: Ručení ze zákona v letech 2005 - 2007

Ručení ze zákona/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			Index 05/07 (%)
	2005	2006	2007	
Úhrn nestandardních státních záruk	175 729,3	157 407,1	157 005,8	111,93
Celkový úhrn standardních státních záruk	240 217,8	215 447,7	12 784,5	1878,98
Záruky ze zákona č. 77/2002 Sb. – SŽDC	8 155,5	8 088,8	9 906,0	82,33

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

3.3 Zvláštní účty SFA

Zvláštní účet důchodového pojištění

Součástí státních finančních aktiv je v současné době „Zvláštní účet důchodového pojištění“, na kterém se vede kladný rozdíl mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a výdaji na důchodové pojištění. Prostředky tohoto účtu lze použít pouze na dávky důchodového pojištění, na úhradu záporného salda pojistného na důchodové pojištění včetně správních výdajů důchodového systému.

V roce 2006 na základě změny zákona o státním rozpočtu byly prostředky na výplatu důchodů převedeny z tohoto účtu do kapitoly MPSV.

Peněžní prostředky tohoto účtu se používají na důchodovou reformu, a to podle usnesení Poslanecké sněmovny na návrh vlády. O použité částce se zvyšuje rozpočet výdajů státního rozpočtu a mění se financující položky, jestliže použití nebylo rozpočtováno. Ministerstvo je oprávněno dočasně volné prostředky vedené na tomto účtu investovat do státních dluhopisů a do dluhopisů České národní banky, jakož i do dluhopisů vydaných členskými státy Organizace pro hospodářskou spolupráci rozvoj, a dluhopisů vydaných centrálními bankami těchto států nebo Evropskou centrální bankou. Výnosy z investování jsou příjmem tohoto účtu. Zprávy o hospodaření s peněžními prostředky účtu jsou součástí státního závěrečného účtu⁸.

Jaderný účet – zvláštní účet SFA

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) stanovil, že činnosti spojené s ukládáním radioaktivních odpadů jsou financovány z prostředků záručního účtu vedeného u ČNB. Rovněž stanovil, že účet je součástí účtů SFA a že ho spravuje MF, a dále také přesně vymezil, na které účely lze prostředky Jaderného účtu využít. Zákon umožňuje MF investovat zůstatky Jaderného účtu do určených instrumentů.

---

⁸ §36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

3.4 Souhrn státních aktiv

Všechny příjmové, výdajové a částečně i financující operace probíhající na korunových depozitních účtech SFA se od roku 2001 staly součástí operací státního rozpočtu, a to převážně nově zřízené rozpočtové kapitoly Operace státních finančních aktiv (OSFA).

Ministerstvo financí vede centrální evidenci, v níž zpracovává údaje o dotacích, návratných finančních výpomocích a dalších obdobných transferech poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů, státních finančních aktiv a Národního fondu.⁹ Jejich poskytovatelé jsou povinni do centrální evidence dotací zaznamenávat údaje o nich a o jejich příjemcích, případně tyto údaje do ní přenášet z jiných evidencí, pokud obsahují stanovené údaje. Součástí údajů o příjemci je rodné číslo. Obsah a rozsah údajů zaznamenávaných nebo přenášených do centrální evidence dotací a postupy a lhůty, které při tomto zaznamenávání a přenášeni poskytovatelé plní, stanoví ministerstvo vyhláškou¹⁰. Vývoj struktury příjmových a výdajových operací na bankovních účtech státních finančních aktiv v letech 2005 - 2007 zachycuje tabulka č. 9.

Tabulka 9: Přehled státních aktiv v letech 2005 - 2007

Schválený rozpočet/v mld. Kč	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	10 311,2	9 901,8	5 774,3	178,57
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	5 113,2	6 223,0	2 589,3	197,47
ostatní příjmové operace SFA	5 198,0	3 678,8	3 185,0	163,20
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	35 444,8	39 111,0	25 495,7	139,02
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	3 457,3	5 190,0	1 462,0	236,48
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	12 689,5	10 242,2	7 648,7	165,90
ostatní výdajové operace SFA	19 298,0	23 678,8	16 385,0	117,78
Saldo příjmů a výdajů SFA celkem (- schodkové)	- 25 133,6	- 29 209,2	- 19 721,4	127,44
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	- 11 033,6	- 9 209,2	- 6 521,4	169,19
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	25 133,6	29 209,2	19 721,4	127,44
v tom: z depozit SFA z minulých let	- 749,1	- 14,8	165,9	-
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	11 782,7	9 224,0	6 355,5	185,39
z emisí státních dluhopisů	14 100,0	20 000,0	13 200,0	106,82

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

⁹ (dále jen "centrální evidence dotací").

¹⁰ §75b zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

4 STÁTNÍ ZAHRANIČNÍ POHLEDÁVKY 2005 - 2007

Česká republika má v současnosti pohledávky vůči 20 převážně rozvojovým zemím v celkové výši 23 028 mil. Kč. Zahraněční pohledávky České republiky vznikly v 70. a 80. letech minulého století a jsou důsledkem mezinárodních úvěrových dohod, clearingových a barterových dohod. Jde však o státní dluhy, které by země měly Česku vrátit. Dluh zahraničních států vůči Česku dlouhodobě klesá, při vzniku samostatné České republiky to bylo 156 miliard korun. Na seznamu dlužníků jsou např. Súdán, Rusko, Alžírsko, či Írán. Dluhy Libye, Sýrie a Kuby ministerstvo tají. Kromě Austrálie má Česko dlužníky na všech kontinentech. Stav a vývoj zahraničních pohledávek ČR předkládá ministerstvo financí.

Dluhy vzniklé z civilních úvěrů činily ke konci roku 2007 téměř 17,7 miliardy korun, rok předtím to bylo 18,4 miliardy korun. Z největší zahraniční pohledávky v historii, ruského stomiliardového dluhu, zbývá vymoci ještě 1,6 miliardy korun, úhrada tohoto dluhu probíhá především formou zboží. Největšími dlužníky ČR jsou podle MF Kuba s více než 6 miliardami korun, následuje ji Irák (přes 2 miliardy) a Súdán (více než 1,5 miliardy) dále Libye, Rusko. Pravidelně v souladu s uzavřenými dohodami splácí například Albánie, Alžírsko, Laos a Nikaragua. Podle informací z konce loňského roku je zcela nejrizikovějším dluh Severní Koreje, který přesahuje 192 milionů korun.

Pohledávky ze speciálních úvěrů, které podléhají režimu utajení, tvořily ke konci roku 2007 více než 5,3 miliardy korun, jde převážně o vojenské zakázky. Země, o kterých je známo že tento speciální úvěr obdržely, jsou např. Alžírsko, Kuba, Libye.¹¹

V poslední době ministerstvo financí přistoupila k několika krokům, které by měly s některými zeměmi definitivně vyřešit jejich staré dluhy. ČR uzavřela s Kambodží memorandum¹², podle kterého promineme Kambodži většinu dluhu, který činí 65 milionu korun. Téměř čtvrtinu dluhu ale musí Kambodža ČR zaplatit, Česko tuto část následně využije na rozvojovou pomoc.

Na dobré cestě je i splacení dluhu Sýrie. Česká republika by měla získat od Sýrie zbytek dluhu ve výši přibližně 11,8 milionu korun. Celkový dluh Sýrie vůči ČR činí 23,4 milionu, ale vláda v březnu 2007 rozhodla, že 11,6 milionu korun Sýrii promine. Byla uzavřena dohoda o splacení části dluhu mezi zemí a Českem a Slovenskem, kdy Češi dostanou zhruba 70 procent

¹¹ Euroekonom.cz: Ekonomický portál [online]. ©2009 [cit. 2009-03-23]. Dostupné z: <www.euroekonom.cz>.

¹² Memorandum = prohlášení

částky, zbytek půjde na Slovensko. Původní dluh Sýrie vůči bývalému Československu dosahoval více než jedné miliardy dolarů.

Největší dlužník? Kuba

Za socialismu nám nevznikly jenom dluhy, ale i pohledávky. Problém spočívá v tom, že pohledávky jsou jen těžko vymahatelné. Dluží nám totiž dříve „spřátelené země“, které se změnou režimu v Československu začaly své dluhy popírat. Další problém při vymáhání dluhu tkví v tom, že nelze přinutit stát, aby zaplatil. Mezinárodní právo počítá s principem svrchovaností a vzájemnou rovností všech států.

Splacení pohledávky od Kuby se Česko pravděpodobně v blízké době nedočká. V tuto chvíli nelze odhadnout další vývoj kubánské politiky, ČR se nicméně snaží postupnými kroky připravovat půdu pro alespoň postupné řešení některých částí kubánského dluhu.

Lepší situace by mohla nastat po změně režimu na Kubě. Převzetí moci bratrem Fidela Castra Raúlem k tomu ale pravděpodobně nepovede. Neočekává se, že za jeho vlády dojde k radikálním změnám. Budou se jen mírně uvolňovat podmínky.¹³

Deblokátory

Česko tak již řadu dluhů prominulo nebo je prodalo soukromým společnostem (takzvaným deblokátory) za zlomek původní hodnoty. Deblokátory jsou jak české, tak zahraniční fyzické či právnické osoby. Jejich možnosti na vymožení dluhu v daných případech vyplývají zejména z lepších znalostí daného prostředí. Velikost zadlužení vůči Česku tak postupně klesá. Ještě na začátku roku 1993 činily dluhy 165 miliard korun, z toho vůči Rusku bylo 95 miliard a vůči arabským zemím přibližně 40 miliard.

Zásady správy a zajišťování návratnosti zahraničních pohledávek České republiky

ČR při vymáhání zahraničních pohledávek postupuje dle standardizované strategie, tak aby bylo dosaženo co nejvyšší efektivity při navrácení prostředků do státního rozpočtu, aby při řešení pohledávek s jednotlivými dlužnickými zeměmi byly uplatňovány takové modely řešení, které zároveň podporují rozvoj obchodních styků ČR a zároveň nejsou v rozporu se zahraničně bezpečnostní politikou České republiky.

---

¹³ Euroekonom.cz: Ekonomický portál [online]. ©2009 [cit. 2009-03-23]. Dostupné z: <www.euroekonom.cz>.

4.1 Analýza státní zahraničních pohledávek

4.1.1 Státní zahraniční pohledávky 2005

Státních zahraniční pohledávky, zahrnují vládní úvěry poskytnuté do zahraničí, zahraniční pohledávky převzaté od ČSOB a pohledávky vůči deblokátorům zahraničních pohledávek. Celkové snížení pohledávek vůči státům činilo 10,5 mld., kdežto vůči deblokátorům došlo ke zvýšení o 0,2 mld Kč. Snížení stavu pohledávek státu vůči zahraničí se týkalo výhradně převzatých pohledávek od ČSOB, kdežto u vládních pohledávek došlo ke zvýšení. U vládních pohledávek vůči zahraničí nedošlo k žádnému novému čerpání úvěrů a splátky se týkaly Sýrie a Alžírka.

4.1.2 Státní zahraniční pohledávky 2006

Stav státních zahraničních pohledávek, které zahrnují vládní úvěry poskytnuté do zahraničí, zahraniční pohledávky převzaté od ČSOB a pohledávky vůči deblokátorům zahraničních pohledávek, se snížil o 9,3 mld. Kč, vůči zahraničním dlužníkům o 8,5 mld. Kč a vůči deblokátorům o 0,8 mil Kč. Snížení stavu pohledávek vůči zahraničí se týkalo hlavně vládních pohledávek. Vysoký pokles stavu byl způsoben odpisy pohledávek a postoupením pohledávek na deblokátory. U vládních pohledávek vůči zahraničí bylo snížení stavu způsobeno hlavně odpisem pohledávky vůči Iráku ve výši 3,87 mld. Kč. U převzatých pohledávek bylo snížení stavu rovněž ovlivněno odpuštěním dluhu Iráku. Splátky ve prospěch rozpočtových příjmů inkasované ve výši 88,4 mil Kč se týkaly splátek z Albánie a Laosu a inkasa z deblokace pohledávek vůči Alžírka.

4.1.3 Státní zahraniční pohledávky 2007

Snížení stavu zahraničních pohledávek státu o téměř 2,8 mld. Kč bylo výsledkem nejen realizovaných splátek v úhrnné výši 145 mil. Kč, ale i pokračujících deblokací vládních a převzatých pohledávek, kdy do státního rozpočtu bylo inkasováno celkem 106 mil. Kč a objemově významných odpisů státních pohledávek v rozsahu přesahujícím 0,3 mld. Kč. Celkový pokles stavu uvedených zahraničních pohledávek byl dále prohlouben vyúčtováním debetních kursových rozdílů v rozsahu 2,4 mld. Kč v důsledku posílení směnného kursu české koruny vůči USD.

Očekávané snížení stavu vládních a ostatních pohledávek státu vůči zahraničí a vůči jejich deblokátorům v úhrnu o 11,1 mld. Kč se v převážné míře týká roku 2006 a v objemu cca 6,6 mld. Kč odráží hlavně odpisy části pohledávek vůči Iráku, Albánii a Nikaragui na základě

uzavřených mezistátních dohod. Vedle přímých inkas do státního rozpočtu ve výši 1,6 mld. Kč (z toho 0,8 mld. Kč v roce 2006) je v roce 2006 počítáno rovněž s realizací zbožové deblokace pohledávky vůči Ruské federaci v rozsahu cca 0,6 mld. Kč. Vliv kurzových změn je u těchto zahraničních pohledávek zohledněn pouze za rok 2006, kdy se u těchto pohledávek počítá s debetními kurzovými rozdíly v řádu 2,4 mld. Kč v důsledku oslabení kurzu USD.

Tabulka 10: Zahraniční pohledávky v letech 2005 - 2007

Civilní úvěry – země/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Afgánistán	77,3	71,9	68,3	113,18
Albánie	276,4	149,3	128,1	215,77
Alžír	2 806,5	672,3	550,0	510,27
Barma (Myanmar)	835,1	532,3	480,6	173,76
Bělorusko	40	x	32,4	123,46
Čína	252,5	x	173,2	145,79
Indie	x	435,3	279,0	-
Irák	6 384,5	2 509,4	2 391,3	266,99
Írán	851,2	x	769,1	110,67
Jugoslávie (bývalá)	2 000,0	x	1 942,3	102,97
Kambodža	63	x	65,5	96,18
KLDR	196,7	x	185,2	106,21
Kuba	5 500,0	x	6 187,4	88,89
Laos	4,9	2,8	1,9	257,89
Nikaragua	1 098,9	367	356,8	307,99
Rusko	14 367,4	1 594,0	1 550,0	926,93
Súdán	1 737,6	x	1 692,7	102,65
Sýrie	1 849,9	1 772,5	23,4	7905,56
Vládní pohledávky	23 963,4	17 217,8	15 538,4	154,22
Převzaté zahraniční pohledávky	9 102,9	7 385,0	6 638,8	137,12
Pohledávky za deblokátory	2 027,7	1 213,4	851,7	238,08
Celkový stav pohledávek ČR	35 094,0	25 816,2	23 028,9	152,39
Z toho Speciální úvěry *	8746,5	4 455,9	5 335,6	163,93

Pramen: Ministerstvo financí, Vlastní výpočty

* Údaje o speciálních pohledávkách podléhají režimu utajení dle zákona č.412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

x údaje nejsou dostupné

4.2 Irák

Základní informace

Irák, stát v jihozápadní Asii. Hlavní město Bagdád, počet obyvatel 28,7 milionů, celková rozloha 435 145 km². Úředními jazyky jsou arabština a kurdština. Platí se zde iráckým dinárem (IQB). Další měna, pomocí které lze uskutečnit obchod je dolar (1 USD = 1 180,- IQB) a euro (1 EUR = 1460,- IQB).

Ekonomická charakteristika země

Státní rozpočet

Po válce v roce 2003 rozhodla administrativa USA nastolit v Iráku mechanismy tržní ekonomiky. Pro splnění tohoto záměru vydal správce Iráku (CPA¹⁴) Paul Bremer zákon č. 130, kterým byl umožněn volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a příliv zahraničních investic.

Základní makroekonomické ukazatele

Některá čísla jsou uvedena pouze na základě odhadu, statistický úřad v Iráku nedisponuje potřebnými údaji. Největší podíl na tvorbě HDP dle odvětví má průmysl.

Tabulka 11: Vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti

Indikátor	2005	2006	2007
HDP (v mld. USD)	45,10	48,00	55,44
HDP na obyvatele	1 321	1 771	1 841
HDP změna v %	6,8	3,0	5,0
Podíl vývozu na HDP v %	50,5	75,4	61,4
Inflace v %	45,0	47,0	4,7
Nezaměstnanost	50 - 60	60	30

Pramen: Ministerstvo plánování Iráku, Centrální Banka Iráku

Zahraniční zadluženost Iráku

Irák je čistým příjemcem donorské, rozvojové, transformační a úvěrové pomoci. Mezinárodní pomoc Iráku představuje v současné době ekonomickou intervenci¹⁵, která nemá ve světě obdoby. Donorská pomoc světového společenství Iráku byla neobvykle veliká a rozsáhlá během let 2003 až 2008. Samotná pomoc formou darů dosáhla 23,24 miliard USD, zahrneme-li

¹⁴ CPA - Coalition Provisional Authority

¹⁵ Intervence na poli mezinárodních vztahů představuje zásah jiného státu do mezinárodních či vnitrostátních procesů a záležitostí jiných států.

i přislíbené dlouhodobé úvěry tato částka překračuje 33 miliard USD. Počet donorů činí¹⁶ 43. Finanční prostředky jsou především použité na projekty prvotní pomoci. Česká republika poskytla podporu ve výši 14,7 mil. USD.

Usnesením vlády České republiky ze dne 12. května 2004 č. 468 bylo na zapojení České republiky do programu poválečné rekonstrukce a obnovy Irácké republiky rezervováno celkem 520 miliónů Kč z rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa. Pro rok 2005 bylo Ministerstvem financí uvolněno celkem 188,25 miliónu Kč třem resortům - Ministerstvu průmyslu a obchodu 108,7 miliónů Kč, Ministerstvu vnitra 39,55 mil Kč a Ministerstvu zahraničních věcí 40,0 mil Kč. Současně některými resorty docházelo k čerpání z rezervního fondu, kam byly převedeny nevyčerpané finanční prostředky z roku 2004 k případnému využití pro rok 2005, což znázorňuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 12: Čerpání z rezervního fondu v letech 2005 - 2006

Název resortu/ v tis. Kč	Přidělená částka pro rok 2005	Vyčerpáno z přidělené částky pro rok 2005	Čerpáno z rezervního fondu	Převedeno do rezervního fondu pro rok 2006
Ministerstvo kultury	0	0	6 164	0
Ministerstvo průmyslu a obchodu	108 700	25 165	14 666	83 535
Ministerstvo vnitra	39 550	23 546	10 820	16 004
Ministerstvo zahraničních věcí	40 000	11 933	0	28 067
Celkem	188 250	60 644	31 650	127 606

Pramen: Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Dohoda o splátkách¹⁷

Podpis mezivládní dohody mezi ČR a Irákem o vypořádání irácké zadluženosti se uskutečnil 14. 5. 2006, dohoda vstoupila v platnost dnem podpisu, v souladu s ustanoveními Dohody bylo prominutí části iráckého dluhu ve výši 60 % z částky 4,116 mil. Kč. Další část iráckého dluhu 20 % bude prominuta v r. 2008 v návaznosti na hodnocení MMF. Pohledávka je úročena 5 %, první splátky budou v r. 2009. Proběhla komunikace mezi ČNB a Central Bank of Iraq, v jejímž rámci byl potvrzen přehled zůstatků na účtech (jistina + úroky) a splátkový kalendář.

¹⁶ Donoři - jednotlivé státy, mezinárodní organizace a instituce

¹⁷ Ministerstvo financí ČR [online]. ©2009 [cit. 2009-01-22]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz/>>

4.3 Kuba

Základní informace

Kuba, ostrovní stát v Severní Americe. Kuba je jednou z posledních existujících zemí, která je ovládána komunisty. Hlavní město Havana, počet obyvatel 11,3 milionů, celková rozloha 109 886 km². Úřední jazyk španělština. Ostatní nejčastěji používané jazyky jsou angličtina v obchodním styku, pro styk s turisty také francouzština, italština a němčina. Země je členěna na 14 provincií. V zemi legálně platí dvě měny Kubánské peso (CUP)) a konvertibilní peso (CUC). Kromě těchto dvou měn je možné používat i euro.

Ekonomická charakteristika země

Státní rozpočet

Příjmy i výdaje státní pokladny se v r. 2007 zvýšily o 22 %. Rozpočet skončil s deficitem 1 9120 milionů CUP. Bohužel každoročně uváděné údaje nemají vždy stejnou strukturu, jejich podrobné meziroční srovnání je tak obtížné a v některých ukazatelích si protirečí. Konkrétnější údaje nejsou k dispozici.

Základní makroekonomické ukazatele za posledních 3 roky

Některá čísla jsou uvedena pouze na základě odhadu, statistický úřad v Kubě nedisponuje potřebnými údaji. Největší podíl na tvorbě HDP dle odvětví mají služby

Tabulka 13: Vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti v letech 2005 - 2007

Indikátor/v CUP	2005		2006		2007
		EIU		EIU	
Růst HDP (v %)	11,8	9,5	12,5	7,5	7,5
Inflace (v %)	4,2	7	5,5	5,1	2,5
Míra nezaměstnanosti (v %)	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8

Pramen: Kubánské oficiální zdroje

Zahraniční zadluženost Kuby

Oficiální souhrnné údaje o přijímané a poskytované rozvojové pomoci nejsou publikovány. Programy rozvojové spolupráce mezi Kubou a zeměmi EU byly v létě roku 2003 po vzájemné politické roztržce zrušeny ze strany Kuby

Aktuálnější oficiální údaje nejsou k dispozici, uvádím proto tedy starší detailnější údaje a odhady kubánského dluhu. Podle dostupných údajů byla výše kubánského dluhu v r. 2007 12 mld. USD. V roce 2000 Kuba pokračovala ve snaze o řešení zahraničního dluhu. Podařilo se jí obnovit obchodní kontakty s Německem a Japonskem. Dluh vůči Rusku je v jednání. Ruská strana navrhlá prominout podstatnou část dluhu a zbytek převést na dlouhodobě splatný úvěr. Kubánská strana ovšem požaduje prominout téměř vše.

Tabulka 14: Celkový zahraniční dluh Kuby

Položka	2003	2004	2005	2006
Zahraniční dluh, mld. USD	11,3	13,8	14,5	15,2
Dluhová služba, v %	15,4	16,6	11,9	12,1

Pramen: EIU, odhady

Dohoda o splátkách¹⁸

MF vyvíjí snahu o jednání na vládní úrovni za účelem uzavření mezivládní dohody o vyřešení kubánského dluhu, jak za oblast pohledávek civilních, tak i speciálních. Celková výše zahraničních pohledávek ČR vůči Kubě je k 31. 12. 2007 6 187,4 mil. Kč. MF požádalo o spolupráci v této oblasti MPO. V současné době jsou zvažovány možnosti řešení jednotlivých částí kubánského dluhu. MF ČR v listopadu 2007 zaslalo pokyn ČNB a ČSOB o získání reakce kubánské banky na možnost převedení jednotlivých účtů do konvertibilní měny.

¹⁸ Ministerstvo financí ČR [online]. ©2009 [cit. 2009-01-22]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz/>>

5 STÁTNÍ PASIVA

Položky tvořící státní pasiva v podstatě představují státní dluh. Od roku 2001 je vývoj státního dluhu a jeho umořování sledováno v samostatné kapitole státního rozpočtu, kapitola 396 Státní dluh a kapitole 398 Všeobecná pokladniční správa.

V ČR řadíme mezi státní finanční pasiva:

- **přímé závazky státu u bank** – přijaté úvěry, vládní a jiné přímé závazky státu vůči zahraničí (zahraniční půjčky),
- závazky z emitovaných státních dluhopisů,
- jiné závazky státu.

5.1 Členění státního dluhu

Státní dluh se může dělit podle několika kritérií například podle věřitelů nebo doby splatnosti. Dle věřitele: **vnitřní** (občané státu (fyzické osoby) či právnické osoby v něm registrované) a **vnější** (zahraniční subjekty).

Vláda si půjčuje obvykle emisním financováním, tzn. vydáváním obligací a dalších cenných papírů. Dalším způsobem je možnost půjčovat si od obchodních bank nebo nadnárodních institucí (např. Evropská či Světová banka).

Dle doby jejich splatnosti: **krátkodobé** (do jednoho roku), **střednědobé** (do tří let) a **dlouhodobé** (nad tři roky). Toto dělení se může však časovými intervaly lišit.

5.1.1 Dluhopis¹⁹

Dluhopis (obligace, bond) je dluhový cenný papír, který vyjadřuje závazek emitenta vůči věřiteli. Jedná se o zastupitelný cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky, vyplacení stanovených výnosů a povinnost emitenta splnit veškeré závazky. V České republice musí emitent podle zákona o dluhopisech žádat Komisi pro cenné papíry o povolení k emisi dluhopisů.

Dluhopisy využívají hlavně právnické osoby, vzhledem k jejich obvykle vyšším nominálním hodnotám. Ta podle zákona musí být minimálně 1 000 Kč, ale často bývá například 1 000 000 Kč.

---

¹⁹DUSPIVA, P., TETŘEVOVÁ, L., Kapitálové trhy: pro kombinovanou formu studia, Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, 3. vydání

Dluhopisy se podle doby splatnosti rozdělují na:

- krátkodobé - doba splatnosti do 5 let
- střednědobé - doba splatnosti 5 až 10 let
- dlouhodobé - doba splatnosti více než 10 let

5.1.2 Státní pokladniční poukázky²⁰

Pokladniční poukázky mají v ČR podobu státních pokladničních poukázek, tedy cenného papíru emitovaného státní institucí (Ministerstvo financí ČR prostřednictvím ČNB).

Jsou využívány k vyrovnání schodků příjmů a výdajů státního rozpočtu a jako nástroj měnové politiky.

Státní pokladniční poukázky jsou určeny pro obchodování na mezibankovním trhu a pro velké investory. Nominální hodnota jedné státní pokladniční poukázky bývá 1 milion Kč, objem jedné emise se pohybuje v řádech miliard korun a jsou většinou prodávány formou aukce. Doba splatnosti se pohybuje od několika dní do jednoho roku. O tyto cenné papíry je poměrně velký zájem, protože stát v pozici dlužníka je velmi solidní zárukou navrácení peněz včetně úrokového výnosu.

V roce 2007 bylo vypůjčeno 115 754 mil. Kč prodejem státních pokladničních poukázek, realizováno 23 emisí krátkodobých státních dluhopisů. Splatnost emisí SPP byly standardní: 13, 26, 39 a 52 týdnů.

5.1.3 Půjčky od Evropské investiční banky

Kromě výpůjček emisemi státních dluhopisů, ČR čerpá půjčky od Evropské investiční banky. Celkový objem půjček v roce 2007 je ve výši 38 743 mil. Kč.

Půjčky slouží například na odstranění povodňových škod, na prevenci povodní, výstavbu dálnic B, výstavbu Pražského okruhu, na vodní hospodářství.

---

²⁰ DUSPIVA, P., TETŘEVOVÁ, L., Kapitálové trhy: pro kombinovanou formu studia, Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, 3. vydání

5.2 Stav a vývoj státního dluhu v letech 2005 - 2007

Státní dluh je dluh definovaný podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech jako **souhrn státních finančních pasiv tvořených závazky státu**, které vznikly ze státem přijatých zahraničních půjček, úvěrů od bank a z vydaných státních dluhopisů a jiných závazků státu (jiné státní cenné papíry) ke krytí státních výdajů (k vyrovnávání rozpočtového deficitu). Stát vystupuje se svou poptávkou po úvěru jako jeden z účastníků peněžního trhu, a tím ovlivňuje celkovou likviditu a peněžní rovnováhu ekonomiky.

Státní dluh tvoří dluhy centrální vlády a vzniká především hromaděním schodků státního rozpočtu. Státní dluh je financován **pokladničními poukázkami, státními dluhopisy, přímými půjčkami** nebo například **půjčkami od Evropské investiční banky**. Důvodem růstu dluhu jsou mimo jiné domácí emise státních dluhopisů v celkové výši 123,6 miliardy korun. Na zahraničních trzích si vláda v roce 2007 půjčila 48,3 miliardy korun.

Státní dluh spolu s dluhy zdravotních pojišťoven, mimorozpočtových fondů a místních rozpočtů vytváří takzvaný **veřejný dluh**. Podle analytiků je současný veřejný dluh ve srovnání s okolními zeměmi relativně nízký a stabilizovaný. Přehled vývoje státního dluhu je znázorněn v tabulce č. 15.

Tabulka 15: Státní dluh v letech 2005 - 2007

Státní dluh/v mil. Kč	Stav k 31. 12.			Index 05/07 (%)
	2005	2006	2007	
Státní dluh celkem	691 176	802 493	892 346	77,46
Vnitřní dluh	581 752	680 903	769 362	75,61
Státní pokladniční poukázky	94 249	89 568	82 168	114,70
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	487 503	588 935	687 194	70,94
Krátkodobé půjčky	0	2 400	0	-
Vnější dluh	109 424	121 591	122 984	88,97
Eurobondy	78 874	84 112	83 686	94,25
Půjčky od EIB	29 732	36 704	38 743	76,74
Směnky pro úhradu účasti v IBRD a EBRD	818	774	555	147,39

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

V období let 1993 až 1996 bylo dosaženo poklesu státního dluhu a významného snížení jeho podílu na hrubém domácím produktu (HDP). Počínaje rokem 1997 nastává růst státního dluhu, který je způsoben především rozpočtovými schodky. Důsledkem je také meziroční nárůst podílu

státního dluhu na HDP v letech 1997 až 2006. Česká republika je od 1. května 2004 členem Evropské unie, čímž se rovněž zavázala k přijetí jednotné evropské měny. Členství v eurozóně je podmíněno splněním ekonomických a právních podmínek známých též jako maastrichtská kritéria (konvergenční). Zavedení eura je proces s mnoha aspekty. Na jedné straně přináší řadu výhod v podobě jednoduššího cestování nebo vyšší makroekonomické stability. Má však i své nevýhody, zejména v podobě ztráty samostatnosti měnové politiky. Konvergenční kritéria lze rozdělit na rozpočtová a měnová. Rozpočtová kritéria stanoví maximální výši schodku státního rozpočtu a veřejného dluhu v poměru k HDP. Měnová kritéria se týkají míry inflace, výše dlouhodobých úrokových sazeb a stability měnového kurzu. Nezbytnou podmínkou splnění těchto kritérií je jejich udržitelnost, nikoli tedy jejich pouhé jednorázové naplnění v okamžiku zamýšleného vstupu do eurozóny. Vedle těchto kritérií uvádí Smlouva rovněž požadavek na slučitelnost právních předpisů jednotlivých zemí s legislativou Evropského společenství. Stav plnění maastrichtských kritérií českou ekonomikou jsou uvedeny v příloze č. 10.²¹

5.2.1 Vývoj státního dluhu v roce 2005

V roce 2005 pokračovalo zvyšování státního dluhu jako dlouhodobého trendu započatého v roce 1997. Státní dluh se v roce 2005 zvýšil z 592,9 mld. Kč na 691,2 mld. Kč. Přírůstek dluhu činil 98,3 mld. Kč. Ke zvýšení dluhu přispěla úhrada části ztráty České konsolidační agentury ve výši 30 mld. Kč a tvorba rezervy na převod kladného rozdílu mezi příjmy pojistného a výdaji na důchodové pojištění ve výši 8,3 mld. Kč. Výpůjčky spočívaly převážně v emisích státních dluhopisů.

Schodek státního rozpočtu České republiky za rok 2005 se financoval:

• vydanými státními dluhopisy	46 633 791 tis. Kč
• přijatými dlouhodobými úvěry	9 076 843 tis. Kč
• změnou stavů na účtech státních finančních aktiv	- 627 218 tis. Kč

5.2.2 Vývoj státního dluhu v roce 2006

V roce 2006 pokračovalo zvyšování státního dluhu. Státní dluh se v roce 2006 zvýšil na 802,5 mld. Kč. Přírůstek dluhu za rok 2006 činí 111,3 mld. Kč. Tato **hodnota** přírůstku je **nejvyšší** v historii ČR. Na zvýšení dluhu působila zejména úhrada části ztráty České konsolidační

---

²¹ BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export [online]. ©2009 [cit. 2009-03-23]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/>>.

agentury ve výši 20 mld. Kč. Vnitřní státní dluh se zvýšil o 99,2 mld. a zahraniční státní dluh se zvýšil o 12,2 mld. Kč.

Schodek státního rozpočtu České republiky za rok 2006 se financoval:

• vydanými státními dluhopisy	82 998 570 tis. Kč
• příjmy z aktivních krátkodobých operací řízení likvidity	10 894 000 tis. Kč
• přijatými krátkodobými půjčkami	1 563 788 tis. Kč
• přijatými dlouhodobými úvěry	6 972 522 tis. Kč
• změnou stavů na účtech státních finančních aktiv	4 848 607 tis. Kč

5.2.3 Vývoj státního dluhu v roce 2007

V roce 2007 pokračovalo zvyšování státního dluhu. Státní dluh se v roce 2007 zvýšil na 892,3 mld. Kč. Přírůstek dluhu za rok 2007 je 89,8 mld. Kč. Na zvýšení dluhu působila i úhrada části ztráty České konsolidační agentury ve výši 13,2 mld. Kč. Vnitřní státní dluh se zvýšil o 88,4 mld. Kč a vnější státní dluh se zvýšil o 1,4 mld. Kč.

Schodek státního rozpočtu České republiky za rok 2007 se financoval:

• vydanými státními dluhopisy	62 818 414 tis. Kč
• přijatými dlouhodobými úvěry	3 798 160 tis. Kč
• změnou stavů na účtech státních finančních aktiv	+ 224 915 tis. Kč

Změna stavu položek státního dluhu k 31. 12. 200X = výpůjčky – splátky + kurzové rozdíly

Výpůjčky spočívají převážně v emisích státních dluhopisů. **Splátky** se uskutečňují z výnosů emisí SPP, emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů, těmito výnosy se pokrývá schodek státního rozpočtu. **Kurzové rozdíly** vznikají při existenci zahraničních závazků (vnější dluh), tedy závazků v cizí měně. Jestliže k 31. 12. nedojde k uhrazení závazků nebo pohledávek, musí být přepočítány dle platného kurzu k 31. 12. Vzniklý rozdíl může být kladný – zisk, nebo záporný – ztráta.

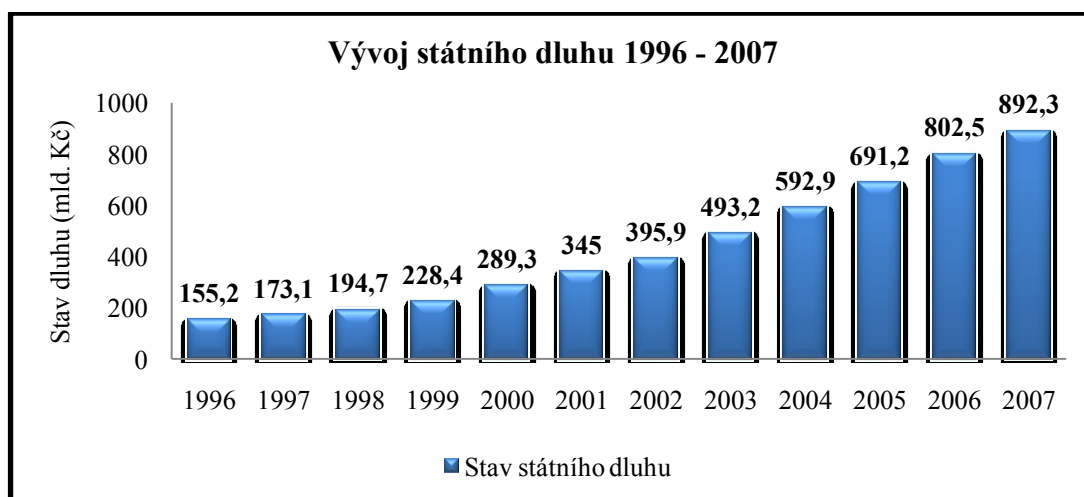
Zvyšování dluhu v letech 2005-2007 bylo způsobeno především vývojem rozpočtového hospodaření, kdy schodek státního rozpočtu neustále rostl, přehled je zachycen v tabulce č. 16.

Tabulka 16: Bilance SR v letech 2005 - 2007

Saldo SR/v mil. Kč	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Příjmy státního rozpočtu	866 460	923 060	1 025 882	84,46
Výdaje státního rozpočtu	922 798	1 020 640	1 092 274	84,48
Saldo státního rozpočtu	-56 338	-97 580	-66 392	84,86

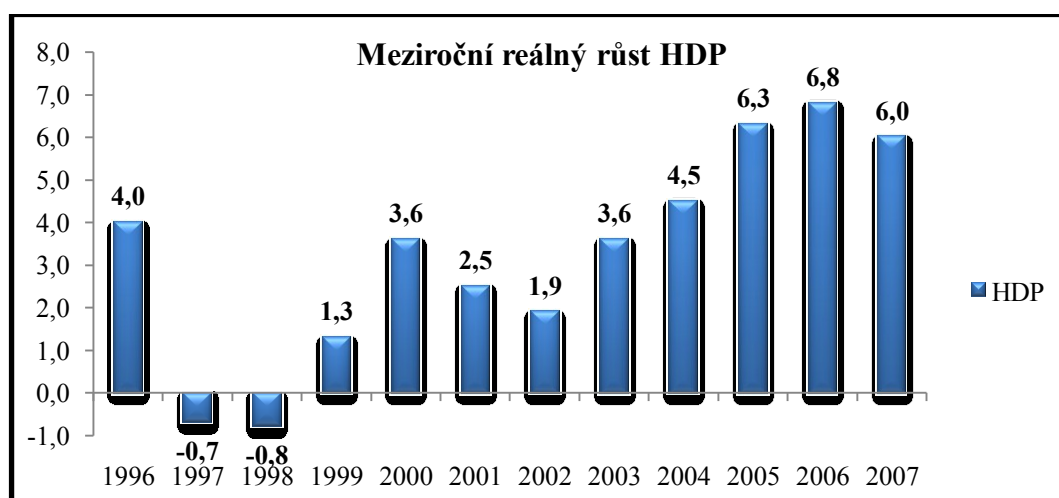
Pramen: Český statistický úřad

Graf 1: Vývoj státního dluhu 1996 - 2007

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

Graf 2: Meziroční reálný růst HDP 1996 - 2007

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

5.3 Skladba státního dluhu

5.3.1 Měnová skladba

Státní dluh je veden v několika světových měnách. Dominantní měnou v měnové skladbě státního dluhu je stále česká koruna cca 90 %. Významný podíl v měnové skladbě daný emitovanými eurobondy si udržuje euro a jen. Téměř zanedbatelný podíl v měnové skladbě má americký dolar, ve kterém se spravuje bezúročné směnky pro úhradu účasti v EBRD.

Tabulka 17: Měnová skladby v letech 2005 - 2007

Měna/v mld. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
Kč	612,212	718,335	808,640	75,71
EUR	78,874	78,874	78,845	100,04
JPY	0	5,257	4,841	0,00
USD	0,090	0,046	0,020	450,00
Celkem	691,176	802,493	892,346	77,46

Pramen: SZÚ – Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

5.3.2 Skladba podle platnosti

Státní dluh má několik podob, co do délky trvání rozeznáváme krátkodobé dluhy (splatnost do 1 roku), střednědobé (se splatností od 3 do 5 let, od 5 do 7), dlouhodobé (splatnost od 7 do 10 let) a ostatní.

Tabulka 18: Skladba podle splatnosti

Reziduální splatnost/ v mld. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07 (%)
do 1 roku	153,013	137,5	167,2	73,55
nad 1rok do 3 let	103,736	158,0	175,5	82,74
nad 3 roky do 5 let	88,369	124,7	84,1	68,76
nad 5 let do 7 let	52,728	67,8	115,9	80,45
nad 7 let do 10 let	148,466	144,1	136,9	54,43
ostatní	144,864	170,4	212,8	68,48
Celkem	691,176	802,5	892,3	76,07

Pramen: SZÚ – Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

5.3.3 Skladba podle držitele

Státní dluh lze rozložit i podle typu věřitele, kteří jsou stanoveni dle systému národních účtů.

Tabulka 19: Skladba podle držitele v letech 2005 - 2007

Typ držitele/v mld. Kč	Stav k 31. 12			Index 05/07 (%)
	2005	2006	2007	
Nefinanční podniky	4,84	5,04	6,58	73,55
Finanční instituce a korporace	344,96	388,23	416,93	82,74
Pojišťovny	146,07	180,39	212,44	68,76
Vládní sektor	8,78	9,94	10,91	80,45
Neziskové instituce sloužící domácnostem	0,17	0,15	0,31	54,43
Domácnosti	1,30	1,69	1,90	68,48
Zahraniční subjekty	185,06	217,08	243,28	76,07
Celkem	691,18	802,52	892,35	77,46

Pramen: SZÚ – Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

Česko nebývá v Evropské unii kritizováno za výši svého dluhu, ale za tempo, kterým se dluh navyšuje. Deficitní rozpočty v několika letech na počátku 21. století totiž překračovaly 3 %, což je maximální hranice pro zavedení měny euro, vyplývající z maastrichtských konvergenčních kritérií. Tato situace ztěžuje plány na přijetí společné evropské měny, zatímco dříve se počítalo s rokem 2009, podle stavu z roku 2007 bude reálný rok pro zavedení až 2012.

6 ANALÝZA VÝVOJE SFA A SFP V LETECH 2005 - 2007

6.1 Vývojová tendence SFA a SFP v roce 2005

Stav státních finančních aktiv České republiky k 31. prosinci 2005 byl ve výši 116,2 mld. Kč a stav státních finančních pasiv ve výši 691,2 mld. Kč. V roce 2005 došlo ke zvýšení celkové dlužnické pozice státu o 114,3 mld. Kč. Státní dluh narostl o 98,3 mld. Kč. Tato situace byla způsobena vývojem vztahů k zahraničí a nárůstem čisté zadluženosti státu vůči nebankovním subjektům v tuzemsku.

Pokračovala tendence růstu zadlužování státu. Na straně pasiv ovlivnil dlužnickou pozici státu především rozsáhlý nárůst držby státních dluhopisů u zahraničních subjektů. Rostly souběžně obě hlavní složky státního dluhu, jak vnitřní státní dluh o 59,2 mld. Kč, tak zahraniční státní dluh o 39 mld. Kč.

Stav státního dluhu se za rok 2005 zvýšil z 592,9 mld. Kč na 691,2 Kč, tj. o 98,3 mld. Kč, což znamená další snížení tempa růstu. Podíl státního dluhu na HDP se zvýšil z 21,4 % na 23,7 %.²²

6.2 Vývojová tendence SFA a SFP v roce 2006

Stav státních finančních aktiv České republiky k 31. prosinci 2006 byl ve výši 95,9 mld. Kč a stav státních finančních pasiv ve výši 802,5 mld. Kč.

V roce 2006 pokračovala tendence zvyšování dlužnické pozice státu o 131,5 mld. Kč. Státní dluh dosáhl hodnoty 111,3 mld. Kč. Výrazně se projevil nárůst zadluženosti v oblasti emitovaných státních dluhopisů.

Došlo ke snížení zahraničních pohledávek výsledkem pokračujících deblokací vládních a převzatých pohledávek. Souběžně rostly obě složky státního rozpočtu, jak vnitřní státní dluh o 99 mld. Kč, tak i zahraniční dluh o 12,2 mld. Kč.

Stav státního dluhu se zvýšil z 691,2 mld. Kč na 802,5 mld. Kč, tedy o 111,3 mld. Kč. Podíl státního dluhu na HDP se zvýšil z 23,3 % na 25 %²³.

---

²² Státní závěrečný účet 2005

²³ Státní závěrečný účet 2006

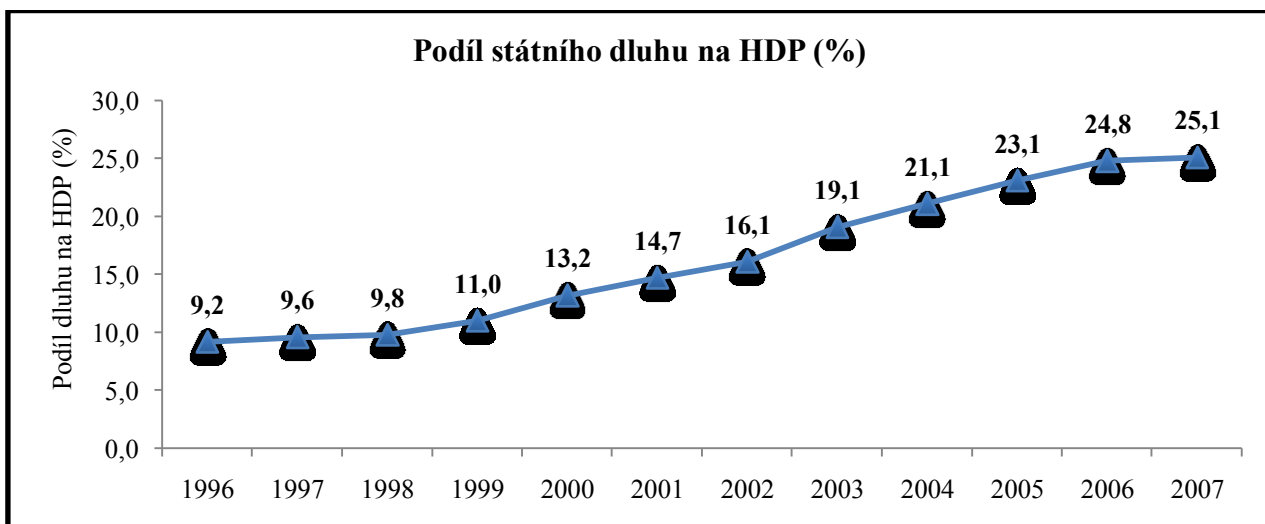
6.3 Vývojová tendence SFA a SFP v roce 2007

Stav státních finančních aktiv České republiky k 31. prosinci 2007 ve výši 102,5 mld. Kč a stav státních finančních pasiv ve výši 892,4 mld. Kč.

V roce 2007 se zvýšila dlužnická pozice státu o 83,4 mld. Kč., avšak zastavil se předchozí trend jeho zrychlování (v roce 2005 o 114,3 mld. Kč, v roce 2006 o 131,5 mld. Kč, v roce 2007 o 83,4 mld. Kč).

Státní pasiva, tedy státní dluh se za rok 2007 zvýšil o téměř 89,9 mld. Kč. Výrazně se projevil nárůst zadluženosti z titulu emitovaných státních dluhopisů, a to zejména ve vztahu k tuzemským bankovním i nebankovním subjektům i státních dluhopisů u zahraničních subjektů.²⁴

Graf 3: Podíl státního dluhu na HDP (%)

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2005, 2006, 2007

²⁴ Státní závěrečný účet 2007

Tabulka 20: Struktura státních aktiv a pasiv v ČR v letech 2005 - 2007

Položka SFA a SFP/v mld. Kč	Stav k 31. 12.			
	2005	2006	2007	Index 05/07
1. Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	16,9	20,7	19,3	87,56
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč. pohledávek z deblokací	35,1	25,8	23,0	152,61
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	33,5	29,0	27,6	121,38
4. Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	12,0	11,3	11,1	108,11
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	18,7	9,2	21,54	86,82
Státní finanční aktiva celkem	116,2	96,0	102,5	113,37
1. Přímé tuzemské závazky z přijaté krátkodobé bankovní půjčky	-	2,4	-	-
2. Závazky z emise tuzemských státních dluhopisů	581,8	678,5	769,4	75,62
3. Závazky státu vůči zahraničí	109,4	121,6	123	88,94
Státní finanční pasiva celkem	691,2	802,5	892,4	77,45
Saldo státních finančních aktiv a pasiv	-575,0	-706,5	-789,9	72,79
v tom: pozice vůči bankovní soustavě	-277,0	-324,3	-351,1	78,89
pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-152,9	-196,4	-224,0	68,26
pozice vůči zahraničí	-145,1	-185,8	-214,8	67,55

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005, 2006, 2007

7 KOMPARACE SE SLOVENSKOU REPUBLIKOU

Česká republika a Slovenská republika jsou demokratické státy, jenž jsi jsou částečně podobny, a které spojuje do roku 1993 společná historie.

Česko a Slovensko mají obdobnou skladbu příjmů a výdajů státního rozpočtu a strukturu státních aktiv a pasiv, proto lze provést vzájemnou komparaci v těchto oblastech. Porovnávat jednotlivé položky státního rozpočtu či státních aktiv a pasiv není až tak vhodné, příhodnější je komparace celkových příjmů a výdajů. Obdobně jako tomu je v České republice, tvoří největší část příjmů Slovenska daně a odvody do sociálního systému, rozhodující částí výdajů jsou běžné výdaje neboli mandatorní.

Na počátku roku 2005 vše nasvědčovalo tomu, že Slovensko nemá na poli ekonomického růstu ve střední Evropě žádného konkurenta. Český statistický úřad však po oficiálním přepočtu posunul Česko téměř na úroveň Slovenska. V posledním čtvrtletí roku 2005 sice rostla ekonomika Slovenska (+7,6 %) rychleji než Česka (+6,9 %), za celý rok však zůstal ekonomický výkon obou zemí vyrovnaný +6,3 %. Stav státních aktiv v ČR poklesl o 12,0 %, vliv na tento pokles mělo snížení realizované státní záruky za bankovní úvěry. Slovensko na tom bylo obdobně, také zaznamenalo zmenšení aktiv o 19,5 %, díky úbytku podílu vládních pohledávek. České státní finance byly v roce 2005 v lepším stavu než finance slovenské. Vyplývá to z čísel o schodku státního rozpočtu, kdy deficit Česka dosáhl výše 56,3 mld. Kč (-1,9 % HDP), Slovenska 33,8 mld. SK (-2,3 % HDP). Ovšem Slovensko směřuje k vyrovnanému státnímu rozpočtu a k jednotné evropské měně euro, zatímco Česko reformu veřejných financí neustále odkládá.

V roce 2006 se Slovensko stalo druhou nejrychleji rostoucí ekonomikou v Evropě (po Estonsku). Zatímco slovenská ekonomika zaznamenala v roce 2006 růst HDP ve výši 8,3 %, český ekonomický růst činil 6,9 %. Do vysokého tempa slovenské ekonomiky byla promítnuta především vysoká míra investic do fixního kapitálu a silná spotřebitelská aktivita (spotřeba domácností). Česká aktiva opět klesla o více než 22 %, bylo to zapříčiněno snížením stavu držby tuzemských cenných papírů. Slovenská aktiva vzrostla o 8,1 %, avšak na úkor zvýšení pohledávek státu. V roce 2006 došlo na Slovensku k reformám, kterým se podařilo stabilizovat stav veřejných financí. U nás nic podobného neproběhlo, vysoké schodky státního rozpočtu jsou proto v Česku na denním pořádku. Rozdíl mezi nereformovanou a reformovanou ekonomikou byl patrný již v závěru roku, kdy Česko zakončilo rok 2006 s deficitem státního rozpočtu 97,6 mld. Kč (-3,0 % HDP) zatímco Slovensko s 31,7 mld. SK (-2,0 % HDP).

V roce 2007 slovenská ekonomika dosáhla růstu HDP ve výši 10,2 %, český ekonomický vývoj HDP byl pouze 6,0 %. Česká republika ovšem začíná v tomto roce pracovat na potřebné reformě ekonomiky. Státní aktiva ČR vzrostla o 6,8 %, nárůst se nejvíce projevil v držbě cenných papírů státem a ve zvýšení rezervy prostředků uložených u bank. Státní aktiva SR poklesla, ale pouze o necelé 1,0 %, snížily se pohledávky a závazky z pevných terminovaných obchodů. Stav schodku státního rozpočtu Česka pro rok 2007 byl 66,392 mld. Kč (-1,9 % HDP), Slovensko zakončilo rok s deficitem ve výši 23,5 mld. SK (-2,9% HDP). Celkový státní dluh v roce 2007 v ČR činil 892 mld. Kč, na Slovensku 507,5 mld. SK.²⁵

Tabulka 21: Přehled ukazatelů ČR a SR v letech 2005 - 2006

Ukazatel/ (mld. Kč)	2005		2006		2007	
	ČR	SR	ČR	SR	ČR	SR
Státní aktiva	117,1	130,8	95,9	142,4	102,5	141,3
Státní pasiva/státní dluh	691,0	392,0	803,0	387,2	892,0	406,0
Deficit státního rozpočtu	56,3	27,04	97,6	25,36	66,4	18,8
Ekonomický růst (růst reálného HDP %)	6,3	6,3	6,9	8,3	6,0	10,2
Deficit státního rozpočtu (% HDP)	1,9	2,3	3,0	2,0	1,9	2,9

Pramen: Ministerstvo financí ČR, Ministerstvo financí SR

Poznámka: Po přepočtu kurzu 100 CZK = 80 SKK²⁶

²⁵ Euroekonom [online]. 2000 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <www.euroekonom.cz>.

²⁶ Česká národní banka [online], Kurzovní lístek dne 31. 12. 2007 ©2009 [cit. 2009-03-27]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/>.

SOUHRN

V bakalářské práci byla provedena analýza státních aktiv a pasiv České republiky v letech 2005 – 2007. Podkladem pro práci byly především Státní závěrečné účty ČR za sledované období a data získaná z internetových stránek Ministerstva financí. V další části jsou rozebírány a analyzovány zejména státní zahraniční pohledávky a státní dluh. V závěrečné části je provedena komparace státních aktiv a pasiv České republiky a Slovenské republiky.

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat státní aktiva a pasiva České republiky od roku 2005 do roku 2007 včetně příčin a důsledků, které s tím jsou spojeny. Pro nastínění situace v mezinárodních souvislostech byla státní aktiva a pasiva České republiky porovnána se státními aktivy a pasivy Slovenské republiky. Záměrem bylo také znázornit vývoj ukazatelů státních aktiv a pasiv a hlavně vývoj a velikost státního dluhu, který neustále roste a přispívá tím k deficitnímu hospodaření v rámci státního rozpočtu. Nezbytným prvkem pro splnění hlavního cíle práce bylo splnění dílčích cílů, jako teoretické vymezení rozebíraných veličin či charakteristika jednotlivých příjmových a výdajových položek.

Teoretická část práce pojednává o státních aktivech a pasivech, co jsou, k čemu slouží a jaké je jejich složení. Pro správné definování a pochopení pojmů bylo vhodné dále teoretický rozpracovat státní rozpočet, definovat podstatu, funkci, včetně jeho vlastní charakteristiky.

V praktické části je provedena analýza vývoje jednotlivých položek státních aktiv a pasiv České republiky v letech 2005 - 2007 a poté souhrnné zhodnocení vývoje státních aktiv a pasiv ve stejných letech. Dále jsou podrobněji analyzovány zahraniční pohledávky České republiky. Následuje rozbor státního dluhu České republiky v letech 2005 - 2007. V závěru je provedena komparace se Slovenskou republikou.

Hlavním rysem sledovaného v období 2005 – 2007 je neustálé zvyšování státních pasiv a mírný pokles státních aktiv.

V analyzovaných letech nastal pokles stavu státních finančních aktiv o 13,7 mld. Kč, za růstové položky státních aktiv lze označit pouze tuzemské prostředky státu uložené na depozitních účtech, majetkové účasti a tzv. dlouhodobé vývozní úvěry. Změny stavu prostředků na depozitních účtech SFA vedených u ČNB jsou ovlivněny hlavně převodem kladného rozdílu mezi příjmy pojistného a výdaji na dávky důchodové pojištění.

Konkrétní výdaje v letech 2005 až 2007 byly vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku, realizací reformy veřejné správy, jakož i výdaje na další programy ve veřejném zájmu. U tuzemských pohledávek státu se pokles týkal prakticky všech kategorií, hlavním činitelem byly bankovní úvěry, které v minulosti čerpala státní organizace České dráhy, od roku 2003 převedené na státní organizaci Správa železniční dopravní cesty.

Došlo k poklesu stavu vládních a ostatních pohledávek státu vůči zahraničí a vůči jejich deblokátorům, bylo to způsobeno především odpisy části pohledávek vůči Iráku, Albánii a Nikaragui na základě uzavřených mezistátních dohod.

Zvýšení majetkových účastí státu nastalo výhradně v zahraničních účastech u Evropské investiční banky a u Světové banky, kde dochází ke každoročnímu navyšování kapitálu. U tuzemských majetkových účastí došlo k poklesu, způsobeným úhradou splátky za nákup 34 % akcií a.s. ČEZ.

Stav státních finančních pasiv v letech 2005 až 2007 vzrostl o 201,2 mld. Kč. Stav státního dluhu byl na konci roku 2007 892,4 mld. Kč, přičemž nárůst se týká především vnitřního dluhu, v menší míře pak i zahraničního státního dluhu. Státní rozpočet je dlouhodobě sestavován jako schodkový. Pokud toto zadlužení bude pokračovat a neustále narůstat, tak hrozí porušení Maastrichtských kritérií a ČR bude nucena platit vysoké sankce Evropské unii.

Po provedené komparaci státních aktiv a pasiv České republiky se Slovenskou republikou za roky 2005 – 2007 a převedení do společné měny, tj. česká koruna, můžeme pozorovat, že v ČR je klesající trend stavu státních aktiv, zatímco Slovensko zaznamenává přesně opačnou situaci – růst stavu aktiv. Státní pasiva Česka rostou astronomickou rychlostí, státní pasiva Slovenska dosahují pouze mírný růst. Deficit státního rozpočtu Slovenska je v roce 2007 dokonce třetinový než Česka. Jelikož Česká republika byla po dlouhá léta považována za stát s vyspělejší ekonomikou, mělo by stát za úvahu, jestli nám Slovensko nezačalo tak trochu šlapat na paty.

Cílem práce bylo analyzovat a zhodnotit vývoj státních aktiv a pasiv ČR v letech 2005 – 2007. Na základě této analýzy by bylo možné prognózovat určitý stav budoucího vývoje státních aktiv a pasiv.

Seznam použité literatury

1. HAMERNÍKOVÁ, B. *Veřejné finance: (metodická příručka, vzorové otázky a příklady)*, Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997, 1. vydání, ISBN 80-7079-644-8
2. PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*, Praha: ASPI, 2002, 2. vydání – přepracované, ISBN 80-86395-19-7
3. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, Praha: ASPI, 2005, 2. vydání, ISBN 80-7357-052-1
4. PILNÝ, J. *Veřejné finance*, Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007, 5. vydání, ISBN 978-80-7194-963-3
5. STIGLITZ, J. *Ekonomie veřejného sektoru*, Praha: Grada, 1997, 1. vydání, ISBN 80-7169-454-1
6. HOLMAN, R. *Ekonomie*, Praha: C. H. Beck, 2005, 4. vydání, ISBN 80-7179-891-6
7. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
8. Zákon č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005
9. Zákon č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2006
10. Zákon č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007
11. Státní závěrečné účty České republiky na roky 2005 – 2007
12. Státní závěrečné účty Slovenské republiky na roky 2005- 2007
13. Český statistický úřad, *Český statistický úřad* [online]. ©2009 [cit. 2009-01-20]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/>>.
14. Ministerstvo financí ČR, *Ministerstvo financí ČR* [online]. ©2009 [cit. 2009-01-22]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz/>>.
15. Ministerstvo zahraničních věcí ČR, *Ministerstvo zahraničních věcí ČR*[online]. ©2009 [cit. 2009-02-22]. Dostupné z: <<http://www.mzv.cz/>>.
16. Ministerstvo financí SR, *Ministerstvo financí SR* [online]. ©2009 [cit. 2009-02-23]. Dostupné z: <<http://www.finance.gov.sk/>>.
17. BBC: Interview BBC. Host Ladislav Zelinka.[online]. Pořad české sekce rozhlasové stanice BBC ze dne 23. 6. 2005.[cit. 2009-2-13]. Dostupné z: <<http://www.bbc.co.uk>>.

18. BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export [online].
©2009 [cit. 2009-02-23]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/>>.
19. Euroekonom.cz: Ekonomický portál [online].
©2009 [cit. 2009-03-23]. Dostupné z: <www.euroekonom.cz>.

Seznam použitých zkratek

CUC	konvertibilní peso
CUP	kubánské peso
CZK	kód Koruny české
ČD	České dráhy
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj
EIB	Evropská investiční banka
EU	Evropská unie
EUR	kód eura
HDP	hrubý domácí produkt
IBRD	Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj
IPB	Investiční a poštovní banka
IQB	irácký dinár
MF	Ministerstvo financí ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
OSFA	Operace státních finančních aktiv
OSS	organizační složka státu
s. o.	státní organizace
SFA	státní finanční aktiva
SR	státní rozpočet
SZÚ	státní závěrečný účet
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
USD	kód amerického dolaru
VPS	Všeobecné pokladní správa

Seznam tabulek

Tabulka 1: Bilance SR 2005 - 2007.....	- 13 -
Tabulka 2: Zahraniční majetkové účasti ČR v letech 2005 - 2007.....	- 15 -
Tabulka 3: Tuzemské majetkové účasti v letech 2005 - 2007	- 16 -
Tabulka 4: Majetkové účasti státu ve správě MF ČR v letech 2005 - 2007	- 16 -
Tabulka 5: Státní půjčky v letech 2005 - 2007.....	- 18 -
Tabulka 6: Pohledávky z realizovaných standardních záruk v letech 2005 - 2007.....	- 19 -
Tabulka 7: Nestandardní státní záruky v letech 2005 - 2007.....	- 19 -
Tabulka 8: Ručení ze zákona v letech 2005 - 2007	- 20 -
Tabulka 9: Přehled státních aktiv v letech 2005 - 2007.....	- 22 -
Tabulka 10: Zahraniční pohledávky v letech 2005 - 2007.....	- 26 -
Tabulka 11: Vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti	- 27 -
Tabulka 12: Čerpání z rezervního fondu v letech 2005 - 2006.....	- 28 -
Tabulka 13: Vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti	- 29 -
Tabulka 14: Celkový zahraniční dluh Kuby.....	- 30 -
Tabulka 15: Státní dluh v letech 2005 - 2007.....	- 33 -
Tabulka 16: Bilance SR v letech 2005 - 2007.....	- 36 -
Tabulka 17: Měnová skladby v letech 2005 - 2007.....	- 37 -
Tabulka 18: Skladba podle splatnosti	- 37 -
Tabulka 19: Skladba podle držitele v letech 2005 - 2007.....	- 38 -
Tabulka 20: Struktura státních aktiv a pasiv v ČR v letech 2005 - 2007.....	- 41 -
Tabulka 21: Přehled ukazatelů ČR a SR v letech 2005 - 2006	- 43 -

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj státního dluhu 1996 - 2007.....	- 36 -
Graf 2: Meziroční reálný růst HDP 1996 - 2007	- 36 -
Graf 3: Podíl státního dluhu na HDP (%).....	- 40 -

Seznam příloh

Příloha č. 1	Obecné schéma státního rozpočtu ČR
Příloha č. 2	Celkové příjmy státního rozpočtu ČR podle kapitol za rok 2007
Příloha č. 3	Celkové výdaje státního rozpočtu ČR podle kapitol za rok 2007
Příloha č. 4	Podrobnější přehled o vývoji státních finančních aktiv a pasiv za rok 2005
Příloha č. 5	Podrobnější přehled o vývoji státních finančních aktiv a pasiv za rok 2006
Příloha č. 6	Přehled státních finančních aktiv a pasiv za rok 2007
Příloha č. 7	Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2005
Příloha č. 8	Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2006
Příloha č. 9	Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2007
Příloha č. 10	Stav plnění maastrichtských kritérií českou ekonomikou
Příloha č. 11	Státní finanční aktiva a pasiva ve správě Ministerstva financí SR

Obecné schéma státního rozpočtu ČR

PŘÍJMY	VÝDAJE
Běžné daňové	Běžné alokační
<ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně - sdílené daně (daň z příjmů, DPH) - cla - pojistné sociálního zabezpečení a - příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 	<ul style="list-style-type: none"> - mzdy a platy - povinné pojistné za zaměstnance - materiálové - energie apod.
Nedaňové	Redistribuční
<ul style="list-style-type: none"> - správní poplatky - příjmy z pronájmu majetku - od OS, PO, od podniků - odvody ČNB - přijaté úroky - přijaté sankce za porušení rozpočtové kázně - ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> - transfery – dotace (neúčelové, účelové) - RO, PO, podnikům, obč. sdružením, obcím a krajům, státním fondům (mimorozpočtovým) - placené úroky - sociální dávky - platby do zahraničí - ostatní
Kapitálové	Kapitálové
<ul style="list-style-type: none"> - z prodeje nemovitého majetku - z prodeje cenných papírů (ve vlastnictví státu) a majetkových podílů - příjmy z emise státních obligací - přijaté splátky z vládních úvěrů, půjček 	<ul style="list-style-type: none"> - na hmotný a nehmotný majetek - na nákup cenných papírů - poskytnuté investiční účelové dotace OS, PO, obcím a krajům - investiční půjčky poskytnuté různým subjektům - splátky úvěrů, půjček
OSTATNÍ	OSTATNÍ

Pozn.: OS = organizační složka, PO = příspěvková organizace, ČNB – Česká národní banka
Pramen: PEKOVÁ, J. Veřejné finance: úvod do problematiky, Praha: ASPI, 2002

Celkové příjmy státního rozpočtu ČR podle kapitol za rok 2007

Kapitola/ v tis. Kč		PŘÍJMY CELKEM			
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění
301	Kancelář prezidenta republiky	60,00	60,00	103 540,43	#####
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	21 000,00	21 000,00	17 585,64	83,74
303	Senát Parlamentu	3 800,00	3 800,00	10 255,99	269,89
304	Úřad vlády České republiky	6 600,00	6 600,00	58 346,23	884,03
305	Bez. infor. služba	113 000,00	113 000,00	188 856,53	167,13
306	Min. zahraničních věcí	60 000,00	60 000,00	804 422,30	1 340,70
307	Ministerstvo obrany	2 805 933,00	2 805 933,00	9 399 838,37	335,00
308	Národní bezpečnostní úřad	-	-	7 143,08	-
309	Kancelář veř. ochránce práv	-	-	775,24	-
312	Ministerstvo financí	1 168 176,00	1 168 800,00	2 565 828,07	219,53
313	Min. práce a soc. věcí	#####	#####	366 306 127,27	105,96
314	Ministerstvo vnitra	8 370 040,00	8 369 476,00	9 129 596,52	109,08
315	Ministerstvo ŽP prostředí	9 337 451,00	9 297 916,00	5 650 024,49	60,77
317	Min. pro místní rozvoj	6 091 131,00	7 554 556,00	11 599 923,00	153,55
321	Grantová agentura ČR	240,00	240,00	13 000,40	5 416,83
322	Min. prům. a obchodu	4 384 536,00	4 386 091,00	4 830 805,74	110,14
327	Ministerstvo dopravy	13 042 875,00	13 042 875,00	3 578 595,24	27,44
328	Český telekomunikační úřad	1 324 400,00	1 324 400,00	1 524 586,98	115,12
329	Ministerstvo zemědělství	21 187 960,00	21 693 360,00	30 797 427,63	141,97
333	Min. školství, mlád. a těl.	6 566 772,00	6 567 645,00	2 531 175,06	38,54
334	Ministerstvo kultury	1 127 001,00	1 137 773,00	509 533,20	44,78
335	Ministerstvo zdravotnictví	299 121,00	351 971,00	890 063,73	252,88
336	Ministerstvo spravedlnosti	1 108 447,00	1 108 937,00	1 705 670,33	153,81
338	Ministerstvo informatiky	300,00	300,00	6 191,40	2 063,80
343	Úřad pro ochranu osob. údajů	420,00	420,00	4 592,72	1 093,50
344	Úřad průmysl. vlastnictví	73 612,00	73 612,00	137 817,47	187,22
345	Český statistický úřad	39 801,00	39 801,00	116 084,33	291,66
346	ČÚ zeměměř. a katastr.	150 000,00	150 000,00	200 688,67	133,79
348	Český báňský úřad	2 200,00	2 200,00	9 889,69	449,53
349	Energetický regulační úřad	-	-	327,02	-
353	Úřad pro ochr. hosp. soutěže	-	-	99 817,14	-
355	Úřad pro studium totalit. režimů	-	-	0,16	-
358	Ústavní soud	-	-	9 145,98	-
361	Akademie věd ČR	500,00	3 138,00	45 056,91	1 435,85
372	Rada pro rozhl. a tel. vysílání	-	-	104,40	-
374	Správa stát. hmotných rezerv	80 000,00	80 000,00	350 150,27	437,69
375	Státní úřad pro jader. Bezp.	1 000,00	1 000,00	7 454,24	745,42
381	Nejvyšší kontrolní úřad	952,03	925,00	8 806,27	925,00
396	Státní dluh	-	-	-	-
397	Operace SFA	2 589 347,00	2 589 347,00	3 079 599,22	118,93
398	Všeobecná pokladní správa	#####	#####	569 584 006,86	105,81
CELKEM		#####	#####	1 025 882 854,22	106,20

Pramen: SZÚ - Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky 2007

Celkové výdaje státního rozpočtu ČR podle kapitol za rok 2007

Kapitola/v tis. Kč		VÝDAJE CELKEM			
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění
301	Kancelář prezidenta republiky	266 648,00	273 946,00	276 588,38	100,96
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 101 704,00	1 131 704,00	1 130 923,38	99,93
303	Senát Parlamentu	528 341,00	528 341,00	478 417,84	90,55
304	Úřad vlády České republiky	556 372,00	671 760,00	711 294,58	105,89
305	Bez. infor. služba	1 056 476,00	1 064 673,00	1 079 435,71	101,39
306	Min. zahraničních věcí	4 075 623,00	5 779 463,00	6 068 780,73	105,01
307	Ministerstvo obrany	43 099 077,00	42 681 233,00	43 908 336,21	102,88
308	Národní bezpečnostní úřad	255 208,00	256 520,00	247 766,52	96,59
309	Kancelář veř. ochránce práv	84 863,00	84 863,00	71 441,02	84,18
312	Ministerstvo financí	14 851 025,00	15 244 972,00	15 522 444,59	101,82
313	Min. práce a soc. věci	424 508 673,00	427 792 182,00	432 887 303,19	101,19
314	Ministerstvo vnitra	50 927 255,00	52 611 177,00	53 413 159,21	101,52
315	Ministerstvo ŽP prostředí	3 435 025,00	3 684 586,00	3 831 834,61	104,00
317	Min. pro místní rozvoj	2 334 868,00	4 017 263,00	5 485 509,69	136,55
321	Grantová agentura ČR	1 468 116,00	1 485 428,00	1 496 714,03	100,76
322	Min. prům. a obchodu	14 574 623,00	15 596 603,20	15 919 180,73	102,07
327	Ministerstvo dopravy	6 300 996,00	10 666 926,00	11 156 396,58	104,59
328	Český telekomunikační úřad	786 465,00	652 381,00	672 240,71	103,04
329	Ministerstvo zemědělství	44 738 397,00	43 525 289,00	58 324 441,84	134,00
333	Min. školství, mlád. a těl.	113 473 816,00	112 627 601,00	112 733 278,64	100,09
334	Ministerstvo kultury	6 137 603,00	6 408 669,00	6 477 554,07	101,07
335	Ministerstvo zdravotnictví	6 556 497,00	6 347 459,00	6 414 407,08	101,05
336	Ministerstvo spravedlnosti	18 567 593,00	19 288 138,00	19 412 468,58	100,64
338	Ministerstvo informatiky	602 472,00	120 998,28	122 034,68	100,86
343	Úřad pro ochranu osob. údajů	85 122,00	88 492,00	81 561,73	92,17
344	Úřad průmysl. vlastnictví	153 008,00	158 421,00	157 857,52	99,64
345	Český statistický úřad	916 972,00	930 820,00	1 003 428,06	107,80
346	ČÚ zeměměř. a katastr.	2 536 047,00	2 544 324,00	2 552 403,06	100,32
348	Český báňský úřad	165 885,00	165 986,00	165 967,02	99,99
349	Energetický regulační úřad	105 777,00	107 766,00	92 164,62	85,52
353	Úřad pro ochr. hosp. soutěže	105 622,00	101 834,00	116 877,54	114,77
355	Úřad pro studium totalit. režimů		6 948,00	6 904,23	99,37
358	Ústavní soud	133 082,00	136 576,00	136 474,05	99,93
361	Akademie věd ČR	270 222,00	4 142 285,00	4 155 122,20	100,31
372	Rada pro rozhl. a tel. vysílání	49 355,00	53 650,00	53 279,30	99,31
374	Správa stát. hmotných rezerv	1 596 977,00	1 945 875,00	1 906 533,69	97,98
375	Státní úřad pro jader. bezp.	319 554,00	322 568,00	325 573,84	100,93
381	Nejvyšší kontrolní úřad	571 741,00	587 401,00	530 382,56	90,29
396	Státní dluh	38 101 874,00	37 544 574,00	34 126 074,80	90,89
397	Operace SFA	1 097 775,00	1 078 384,00	65 676,34	6,09
398	Všeobecná pokladní správa	140 861 004,00	132 653 982,00	133 429 706,28	100,58
CELKEM		951 357 753,00	955 112 061,48	976 747 939,44	102,27

Pramen: SZÚ - Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky 2007

Podrobnější přehled o vývoji státních finančních aktiv a pasiv za rok 2005

Položka SFA a SFP/v mil. Kč		Stav k		Změna za rok 2005 (+,-)
		1. 1. 2005	31. 12. 2005	
1.	Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	11 155,6	16 911,5	+5 755,9
	v tom:			
	prostředky z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let	265,8	265,8	-
	účelové prostředky z úvěrů přijatých od Evropské investiční banky	2 810,3	1 229,1	-1 581,2
	prostředky na uspořádacích bankovních účtech SFA	5 323,8	12 666,2	+7 342,4
	prostředky na ostatních depozitních bankovních účtech SFA	2 755,7	2 750,4	-5,3
2.	Pohledávky státu vůči zahraničí (vč. deblokací)	46 265,2	35 970,0	-10 295,2
	v tom: vládní pohledávky vůči zahraničí	23 634,5	23 963,4	+328,9
	převzaté zahraniční pohledávky státu (od ČSOB)	19 887,6	9 102,9	10 784,7
	pohledávky vůči deblokátorům zahraničních pohledávek	2 743,1	2 903,7	+160,6
3.	Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	51 497,7	33 476,8	-18 020,9
	v tom:			
	z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí	14 883,8	14 432,8	-451,0
	z realizovaných státních záruk za bankovní úvěry	36 004,5	18 891,6	-17 112,9
	směnky tuzemských společností v držbě státu	609,4	152,4	-457,0
4.	Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	11 305,7	12 027,0	+721,3
	v tom:			
	účasti u mezinárodních bank	5 042,5	5 330,8	+288,3
	účasti u tuzemských společností	6 263,2	6 696,2	+433,0
5.	Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	12 826,1	18 669,1	+5 843,0
	z toho:			
	držba tuzemských CP z finančního investování na účtu OFT	6 491,0	11 095,0	+4 604,0
	držba tuzemských CP z finančního investování na jaderném účtu	5 885,0	7 124,0	+1 239,0
	pohledávky z trvalých záloh na financování zastupitelských úřadů	450,0	450,0	-
Státní finanční aktiva celkem		133 050,3	117 054,4	-15 995,9
1.	Závazky z emise státních dluhopisů	571 381,2	660 625,9	+89 244,7
	v tom:			
	- v držbě u domácích bank	305 256,3	306 359,5	+1 103,2
	- v držbě u ostatních tuzemských subjektů	165 735,2	199 755,9	+34 020,7
	- v držbě u zahraničních subjektů	100 389,7	154 510,5	+54 120,8
2..	Přímé a nepřímé závazky státu v cizí měně	21 519,2	30 549,9	+9 030,7
	v tom:			
	úvěry přijaté od EIB na infrastrukturální programy	20 654,9	29 731,7	+9 076,8
	z emitovaných směnek k úhradě účastí státu u IBRD a EBRD	864,3	818,2	-46,1
Státní finanční pasiva celkem		592 900,4	691 175,8	+98 275,4
Saldo státních finančních aktiv a pasiv		-459 850	-574 121	-114 271
	v tom: pozice vůči bankovní soustavě	-285 810,8	-277 032,1	+8 778,7
	pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-102 123,0	-151 995,8	-49 872,8
	pozice vůči zahraničí	-71 916,3	-145 093,5	-73 177,2

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2005

Podrobnější přehled o vývoji státních finančních aktiv a pasiv za rok 2006

Položka SFA a SFP/v mil. Kč		Stav k		Změna za rok 2006 (+,-)
		1. 1. 2006	31. 12. 2006	
1.	Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	16 911,5	20 667,1	+3 755,6
	v tom:			
	prostředky z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let	265,8	5 842,2	+5 576,4
	účelové prostředky z úvěrů přijatých od Evropské investiční banky	1 229,1	1 116,0	-112,1
	prostředky na uspořádacích bankovních účtech SFA	12 666,2	6 388,0	-6 278,2
	prostředky na ostatních depozitních bankovních účtech SFA	2 750,4	7 320,9	+4 570,5
2.	Pohledávky státu vůči zahraničí (vč. deblokací)	35 094,1	25 816,1	-9 278,0
	v tom: vládní pohledávky vůči zahraničí	23 963,4	17 217,8	-6 745,6
	převzaté zahraniční pohledávky státu (od ČSOB)	9 102,9	7 385,0	-1 717,9
	pohledávky vůči deblokátorům zahraničních pohledávek	2 027,8	1 213,3	-814,5
3.	Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	33 476,8	29 024,1	-4 452,7
	v tom:			
	z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí	14 432,8	14 211,8	-221,0
	z realizovaných státních záruk za bankovní úvěry	18 891,6	14 735,9	-4 155,7
	směnky tuzemských společností v držbě státu	152,4	76,4	-76,0
4.	Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	12 027,0	11 278,5	-748,5
	v tom: účasti u mezinárodních bank	5 330,8	5 282,1	-48,7
	účasti u tuzemských společností	6 696,2	5 996,4	-699,8
5.	Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	18 669,1	9 171,1	-9 498,0
	z toho:			
	držba tuzemských CP z finančního investování na účtu OFT	11 095,0	201,0	-10 894,0
	držba tuzemských CP z finančního investování na jaderném účtu	7 124,0	8 520,0	+1 396,0
	pohledávky z trvalých záloh na financování zastupitelských úřadů	450,0	450,0	
Státní finanční aktiva celkem		116 178,5	95 956,8	-20 221,6
1.	Přímé tuzemské závazky z přijaté krátkodobé bankovní půjčky	-	2 400,0	+2 400,0
2.	Závazky z emise tuzemských státních dluhopisů	58 1752,0	678 502,6	+96 750,6
	v tom: státní pokladniční poukázky	94 249,0	89 568,0	-4 681,0
	střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	487 503,0	588 934,6	+101 431,6
	Z úhrnu závazků z emise tuzemských státních dluhopisů vč. SPP V zástavě za přijaté krátkodobé bankovní půjčky je:			
	- v držbě u domácích bank	306 359,5	346 649,4	+40 289,9
	- v držbě u ostatních tuzemských subjektů	199 755,9	238 780,7	+39 024,8
	- v držbě u zahraničních subjektů	75 636,6	95 484,5	+19 847,9
3.	Přímé zahraniční závazky z dlouhodobých úvěrů přijatých od EIB	29 731,7	36 704,2	+6 972,5
4.	Nepřímé závazky státu v cizí měně	79 692,1	84 886,4	+5 194,3
	v tom:			
	ze zahraničních emisí státních dluhopisů	78 873,9	84 112,3	+5 238,4
	z emitovaných směnek k úhradě účastí státu u IBRD a EBRD	818,2	774,1	-44,1
Státní finanční pasiva celkem		691 175,8	802 493,2	+111 317,4
Saldo státních finančních aktiv a pasiv		-574 997	-706 536	-131 539
	v tom: pozice vůči bankovní soustavě	-277 032,0	-324 319,3	-47 287,3
	pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-152 871,8	-196 371,7	-43 499,9
	pozice vůči zahraničí	-145 093,5	-185 857,3	-40 763,8

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2006

Přehled státních finančních aktiv a pasiv za rok 2007

Ukazatel /v mil. Kč	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 31. 12. 2007
Bankovní účty prostředků z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let	5 842,1	5 842,1
Bankovní účty prostředků z úvěrů přijatých od EIB	1 116,0	-
Uspořádací bankovní účty SFA	6 388,1	5 769,5
Ostatní korunové bankovní účty SFA	7 319 731	7 698,3
Cizoměnové prostředky na účtech SFA	1,2	1,0
Vládní pohledávky vůči zahraničí	17 217,8	15 538,4
Zahraniční pohledávky převzaté od ČSOB	7 385,0	6 638,9
Pohledávky za deblokátory zahraničních pohledávek státu	1 213,3	851,7
Majetkové účasti státu u mezinárodních společností	5 282,6	5 181,9
Majetkové účasti státu u tuzemských společností	5 996,4	5 847,8
Směnky tuzemských společností v držbě státu	76,3	-
Pohledávky z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí	14 211,8	14 035,2
Pohledávky z realizovaných státních záruk za bankovní úvěry	14 735,9	13 610,3
Cenné papíry v držbě státu	8 721,1	18 576,0
Rezerva prostředků uložených u bank pro vyloučení rizik při řízení SD	-	2 400,0
Ostatní pohledávky	450,0	500,0
Státní finanční aktiva celkem	95 956,9	102 491,1
Zahraniční úvěry od EIB na infrastrukturální programy	36 704 226	38 742 670
Závazky z emise střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	673 046 905	770 879 881
Závazky z emise státních pokladničních poukázek	89 568 000	82 168 000
Přijatá krátkodobá bankovní půjčka	2 400 000	-
Jiné státní cenné papíry	774 007	553 139
Státní finanční pasiva celkem	802 493 138	892 345 690
Fond státních finančních aktiv a pasiv	-706 536 294	-789 854 617
Bilanční úhrn pasiv celkem	95 956 844	102 491 073

Pramen: SZÚ - Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk 2007

Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2005 (v mld. Kč)

Název	Stav k 1. 1. 2005	Výpůjčky (a)	Splátky (b)	Kurzový rozdíl (c)	Celková změna (a - b + c)	Stav k 31. 12. 2005
STÁTNÍ DLUH CELKEM	592,900	378,518	280,240	-0,002	98,275	691,176
Vnitřní dluh	522,557	339,336	280,141		59,195	581,752
SPP na účtu OFT	-6,514	45,103	45,103		0,000	-6,514
SPP na umořovacím účtu	132,059	181,742	213,038		-31,296	100,763
31. emise střednědobých dluhopisů (2000)	22,000		22,000		-22,000	0,000
32. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	20,000				0,000	20,000
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	21,000				0,000	21,000
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	35,000				0,000	35,000
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	50,272				0,000	50,272
37. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	28,000				0,000	28,000
38. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	30,000				0,000	30,000
39. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	41,000				0,000	41,000
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	60,067	4,897			4,897	64,964
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	44,053	2,983			2,983	47,035
42. emise dlouhodobých dluhopisů (2004)0,000	27,620	21,022			21,022	48,642
43. emise dlouhodobých dluho0,000pisů (2004)	18,000	4,983			4,983	22,983
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	0,000	31,494			31,494	31,494
45. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	0,000	17,545			17,545	17,545
46. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	0,000	15,868			15,868	15,868
47. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	0,000	13,700			13,700	13,700
Vnější dluh	70,344	39182	0,099	-0,002	39,080	109,424
1. emise eurobondů (2004)	48,824				0,000	48,824
2. emise eurobondů (2005)	0,000	30,062		-0,013	30,050	30,050
Půjčky od EIB	20,655	9,077			9,077	29,732
Směnky pro úhradu účasti u EBRD	0,082	0,043	0,045	0,010	0,008	0,090
Směnky pro úhradu účasti u IBRD	0,782		0,054		-0,054	0,728

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2005

Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2006 (v mld. Kč)

Název	Stav k 1. 1. 2006	Výpůjčky (a)	Splátky (b)	Kurzový rozdíl (c)	Celková změna (a – b + c)	Stav k 31. 12. 2006
STÁTNÍ DLUH CELKEM	691,176	328,299	215,961	-1,021	111,317	802,493
Vnitřní dluh	581,752	315,079	215,928		99,151	680,903
Státní pokladniční poukázky	94,249	150,319	155,000		-4,681	89,568
32. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	20,000				0,000	20,000
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	21,000				0,000	21,000
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	35,000				0,000	35,000
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	50,272				0,000	50,272
37. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	28,000		28,000		-28,000	0,000
38. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	30,000		30,000		-30,000	0,000
39. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	41,000				0,000	41,000
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	64,964				0,000	64,964
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	47,035				0,000	47,035
42. emise dlouhodobých dluhopisů (2004)0,000	48,642				0,000	48,642
43. emise dlouhodobých dluho0,000pisů (2004)	22,983				0,000	22,983
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	31,494	24,759			24,759	56,253
45. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	17,545	34,174			34,174	51,719
46. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	15,868	37,811			37,811	53,679
47. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	13,700	35,276			35,276	48,976
48. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	0,000	14,338			14,338	14,338
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	0,000	13,075			13,075	13,075
Repo půjčky – zástava SPP - ÚŘLSP	0,000	2,400			2,400	2,400
Repo půjčky – zástava SPP - JÚ	0,000	0,005	0,005		0,000	0,000
Repo půjčky – zástava PČNB - ÚŘLSP	0,000	2,923	2,923		0,000	0,000
Vnější dluh	109,424	13,221	0,033	-1,021	12,167	121,591
1.emise eurobondů (2004)	48,824				0,000	48,824
2.emise eurobondů (2005)	30,050			-0,018	-0,018	30,031
1.emise jenových bondů (2006)	0,000	6,248		-0,991	5,257	5,257
Půjčky od EIB	29,732	6,973			6,973	36,704
Směnky pro úhradu účasti u EBRD	0,090		0,033	-0,011	-0,044	0,046
Směnky pro úhradu účasti u IBRD	0,728				0,000	0,728

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2006

Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2007 (v mld. Kč)

Název	Stav k 1. 1. 2007	Výpůjčky (a)	Splátky (b)	Kurzový rozdíln (c)	Celková změna (a - b + c)	Stav k 31. 12. 2007
STÁTNÍ DLUH CELKEM	802,493	273,540	183,259	-0,429	89,853	892,346
Vnitřní dluh	680,903	269,742	181,283		88,459	769,362
Státní pokladniční poukázky	89,568	115,754	123,154		-7,400	82,168
32. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	20,000		20,000		-20,000	0,000
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	21,000				0,000	21,000
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	35,000				0,000	35,000
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	50,272				0,000	50,272
39. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	41,000		6,657		-6,657	34,343
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	64,964				0,000	64,964
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	47,035				0,000	47,035
42. emise dlouhodobých dluhopisů (2004)0,000	48,642				0,000	48,642
43. emise dlouhodobých dluho0,000pisů (2004)	22,983		22,983		-22,983	0,000
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	56,253	6,086			6,086	62,339
45. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	51,719	5,258			5,258	56,976
46. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	53,679	14,370	0,000		14,370	68,048
47. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	48,976		3,343		-3,343	45,633
48. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	14,338	32,798			32,798	47,135
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	13,075	6,005			6,005	19,080
50. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	0,000	30,768			30,768	30,768
51. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	0,000	33,897			33,897	33,897
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	0,000	17,311			17,311	17,311
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	0,000	4,750			4,750	4,750
Repo obchody – zástava SPP - ÚŘLSP	2,400	0,750	3,150		-2,400	0,000
Repo obchody – zástava PČNB - ÚŘLSP	0,000	1,640	1,640		0,000	0,000
Depo obchody	0,000	0,356	0,356		0,000	0,000
Vnější dluh	121,591	3,798	1,976	-0,429	1,394	122,984
1.emise eurobondů (2004)	48,824				0,00	48,824
2.emise eurobondů (2005)	30,031			-0,011	-0,011	30,021
1.emise jenových bondů (2006)	5,257			-0,416	-0,416	4,841
Půjčky od EIB	36,704	3,798	1,760		2,038	38,743
Směnky pro úhradu účasti u EBRD	0,046		0,023	-0,002	-0,026	0,020
Směnky pro úhradu účasti u IBRD	0,728		0,193		-0,193	0,535

Pramen: SZÚ - Zpráva o řízení státního dluhu 2007

Stav plnění maastrichtských kritérií českou ekonomikou

Stav plnění maastrichtských kritérií českou ekonomikou			
Kritérium		Referenční hodnota	Skutečnost (2007)
Veřejné finance	Vládní deficit nesmí přesáhnout hodnotu 3 % HDP.	3 %	- 1,0 %
	Veřejný dluh nesmí přesáhnout úroveň 60 % HDP.	60 %	28,9 %
Inflační kritérium	Roční průměrná inflace nejvýše 1,5 p. b. nad referenční hodnotou, která je průměrem inflací ve 3 zemích EU s nejlepší cenovou stabilitou.	2,8 %	3,0 %
Stabilita dlouhodobých úrokových sazeb	Výnos desetiletých vládních dluhopisů nejvýše 2 p. b. nad průměrem výnosů ve 3 zemích EU s nejlepší cenovou stabilitou.	6,4 %	4,3 %
Stabilita směnného kurzu	Minimálně dvouletý pobyt v ERM II bez vnitřního pnutí.	Česká koruna prozatím není zapojena do ERM II.	

Pramen: BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export

Státní finanční aktiva a pasiva ve správě Ministerstva financí SR (v mil. SK)

	Stav k 31. 12. 2006	Stav k 31. 12. 2007	Zmena
1.Prostriedky štátu na účtoch v Štátnej pokladnici	61 984,4	72 924,2	10 939,8
2.Vládne pohľadávky voči zahraničiu	8 177,1	7 146,9	-1 030,2
3.Pohľadávky prevzaté od ČSOB	3 362,3	3 024,3	-338,0
4.Vklady štátu v medzinárodných inštitúciách, cenné papiere a ostatné finančné investície	3 660,9	4 101,1	440,2
5.Vklady štátu v tuzemských spoločnostiach a ostatné finančné investícia	1 264,9	6 320,0	-3944,9
6.Pohľadávky z návratných finančných výpomocí	16 543,1	16 261,0	-282,1
7.Ostatné pohľadávky	43 229,5	52 364,4	9 134,9
8. Pohľadávky voči podnikom	231,1	204,0	-27,1
9. Pohľadávky a záväzky z pevných termínovaných obchodov	14 072,6	0,00	-14 072,6
10.Ostatné cenné papiere	16 450,0	14 232,5	-2 217,5
Štátne finančné aktíva celkom	177 975,9	176 578,4	-1 397,5
1.Vládne záväzky voči zahraničiu – pôžičky	8 633,2	8 040,9	-592,3
2.Zahranické záväzky prevzaté od ČSOB	136,2	127,6	-8,6
3.Vládne záväzky voči zahraničiu – úvery	31,7	0,3	-31,4
4.Záväzky vyplývajúce z úverových vzťahov Štátneho fondu cestného hospodárstva (ŠFCH)	4 835,7	4 470,4	-365,3
5.Záväzky vyplývajúce z úverových vzťahov – prijaté MF SR	5 286,2	6 710,2	1 424,0
6.Záväzky z emisií cenných papierov	449 808,1	493 803,0	43 994,9
7.Matra Communication – úver	143,2	0,00	-143,2
8.Prevzaté záväzky od ŽSR a Železničnej spoločnosti, a.s.	8 780,2	17 271,3	8 491,1
9.Iné záväzky – refinančný systém	151 946,8	152 067,3	120,5
10.Záväzky z anonymných vkladov	1 242,2	1 107,8	-134,4
Záväzky celkom:	630 843,5	683 598,8	52 755,3
1.Fond štátnych finančných aktív a pasív	-437 801,1	-489 802,2	-52 001,1
2. Závierkové účty klienta Štátny dlh a VPD	-15 066,5	-17 218,2	-2 151,7
Štátne finančné pasíva celkom	177 975,9	176 578,4	-1 397,5

Pramen: Ministerstvo financí SR